

eFenin Dünyası

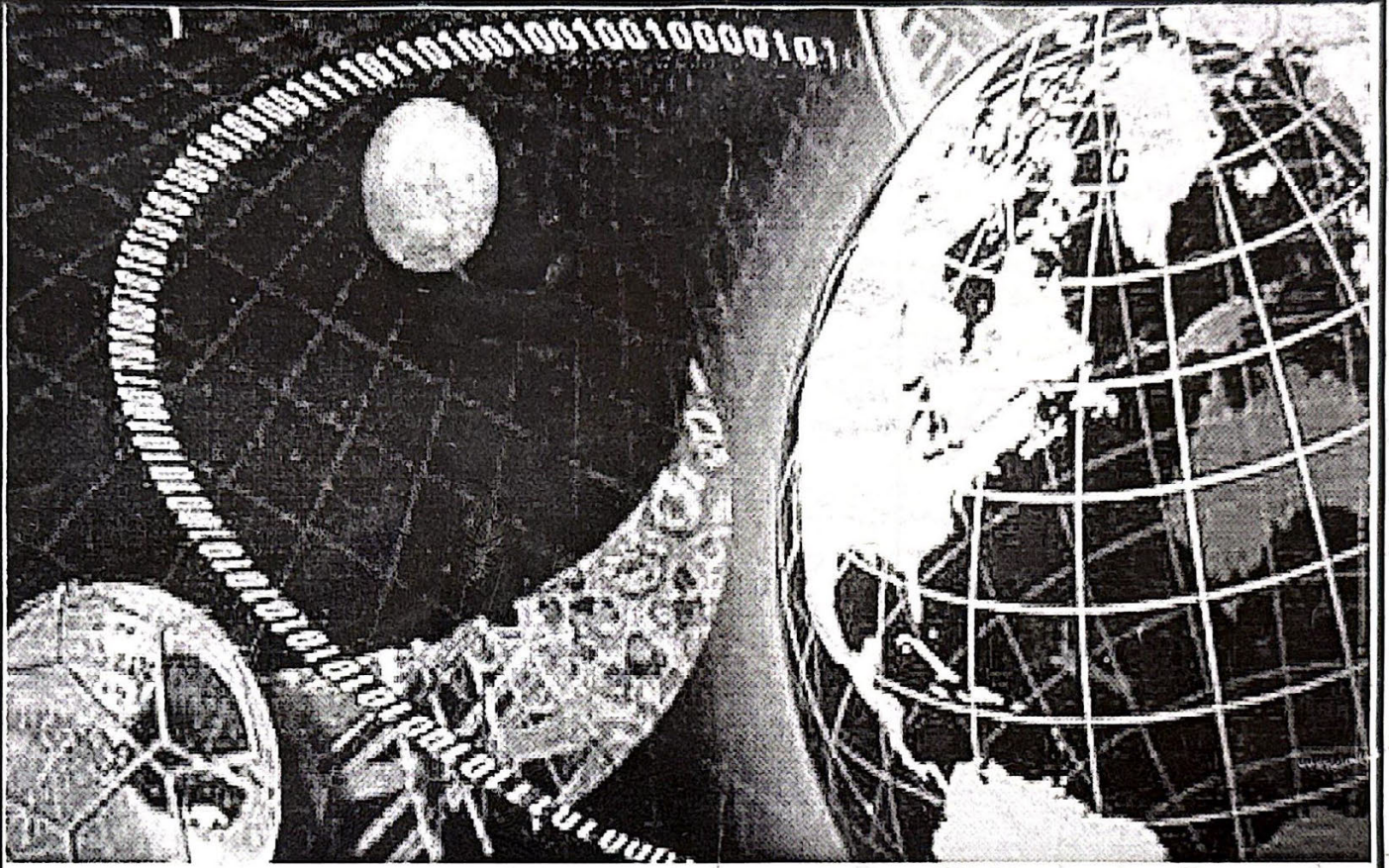
AYDIN FEN LİSESİ ÖĞRENCİ DERGİSİ

YIL : 3 SAYI : 7

"Hayatta en hakiki mürşit ilimdir" K.Atatürk

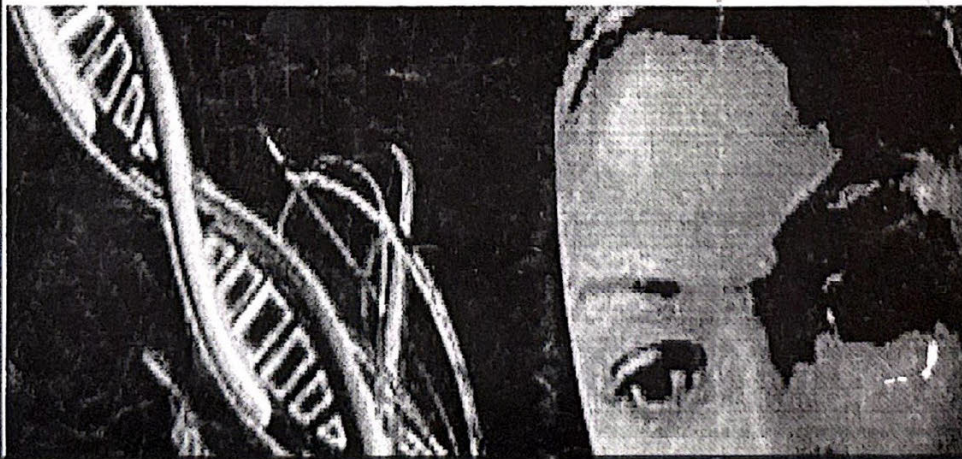
MART 2001

"Dünyada her şey için,medeniyet için,hayat için, başarı için,en hakiki mürşit ilimdir,fendir.

İlim ve fennin haricinde mürşit aramak gaflettir, cehalettir,dalâlettir."

Kemal ATATÜRK

**YIL: 3 SAYI:7
MART 2001**

E-mail:aydinfenlisesi@scientist.com

Tel: 0.256. 219 14 98

Fax : 0.256. 219 23 66

SAHİBİ

**Aydın Fen Lisesi Adına
Okul Müdürü
A.Tansel SARAYKÖYLÜOĞLU**

**YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ**

Emine ALTINSOY

EDİTÖR

Aslı SABANCI

**DANIŞMA
KURULU**

**Emine TİRİÇ
Cengiz SAÇAR**

YAYIN KURULU

**Ulaş ADIYAN
Ozan ÖNEN
Alkım KARAAĞAÇ
M. Kaan UYGUNTÜZEL
Barış AĞARDAN
Mehmet DÖNMEZ**

DİZGİ - BASKI

**Dizgi: Kâmil MERSİN
Montaj: Hüseyin AKPINAR
Baskı: Özen Ofset Tel:225 55 78
AYDIN**

Okul Müdürü ile Röportaj	1
Meslek Fuarında Gelecek Arayışı	3
İnternet Cafe Açılıyor	3
Bilim ve Teknoloji Haberleri	4
Fiziğin Cilveleri	4
İnsan Artık Sır Değil	5
Anadolu'da Tükenen Hayvanlar	6
Grip Hakkında	6
Ruhunuzda Aşk, Ruhunuzda İnat Var	7
Öykü	7
Aslı'nda	8
İstiridye	9
Bugün Herkes Gibi	9
Bir Kız Tanımıştım, Adı Ölüm'dü	10
Sorun Ne?	10
Bir Kitap Bir Yazar	11
Körlük	11
AFL Ne Okuyor?	12
Osmanlı ve Mirası	13
Gerçeğin ve Hayalin Birleştiği Nokta: Tiyatro	14
Yarın Cumartesi	14
Sineleştiri	15
Kesişen Yollar	16
Yeni Bir Soluk	16
Beyin Cimnastiği	17
Eşref Saati	18
Kadının Fendi	19
Mikroteknoloji	19
İnternet Sörfçülerinin Dikkatine!	20
Yenildik Ama Ezilmedik	21
Yeni Sezona Bir Bakış	21

Sofi'nin Dünyası adlı kitapta yazar karakterinin ağzından "İnsan dünyaya kocaman gözlerle bakmalıdır" diyor. Her şeyi, her zaman merak etmek insanoğlunu bugün bilimde ulaştığı noktaya getirmiştir. Yıllar yıllar önce henüz fermuarın bile icat edilmediği zamanlarda "Tamam artık bundan ötesi yok." diyen zihniyetlerle ulaşmadı elbette bilim bu aşamaya.

Bugün bilimin önünde öyle "Gözlerini gerçeğin ışığına kapatan" Engizisyon yargıçıları da yok; ama zaman zaman bilimdeki gelişmeler insan etiğinin sınırlarını zorlamıyor değil. Ama diğer yandan bizler biliyoruz ki bu gelişmelerin dışında kalmak, sadece seyirci olmak yetmiyor, bizlerin bu konuda söz sahibi olabilmesi için evrensel bilimin bir ucundan tutmamız gerekiyor. Okulumuz öğrencileriyle ve hangi branştan olursa olsun öğretmenleriyle bizler hem bilimle daha fazla iç içeyiz, hem de bu bilimsel heyecanı devamlı yaşıyoruz. Bu heyecanla okulumuz Fen ve teknoloji haftasını kutlarken dergimizde de bilim ve teknoloji alanındaki gelişmelere yer verdik. Yine yayın kurulu olarak arkadaşlarımızın her konu ve türdeki özgün eserlerini sizlerle paylaşmak istedik.

Yeni sayılarımızda görüşmek umuduyla.

eFenin Dünyası

YAYIN KURULU

Okulumuzun yeni müdürü

A.TANSEL SARAYKÖYLÜOĞLU'yla RÖPORTAJ

Rabia ÖZER
İbrahim ÇAĞIRICI

Okulumuza kuruluşunun 4. yılında yeni bir müdür atandı. Fakat müdürümüz hepimizin yakından tanıdığı, daha önce okulumuzda rehber öğretmenlik görevini üstlenen Tansel Sarayköylüoğlu. Rehber öğretmenken bizleri yakından tanımaya çalışan öğretmenimizi şimdi de biz yakından tanımak istedik. Ondan bir yazı istemek yerine onunla konuşmayı tercih ettik.

- Bize biraz kendinizden bahseder misiniz?

1970 yılında Aydın'da doğdum. İlk, orta ve lise öğrenimimi Aydın'da tamamladım. Üniversiteyi Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nde okudum. Alanımın yanı sıra, eğitim yönetimi ve planlaması bölümünden mezun oldum. 1992 yılında öğretmenliğe başladım. Konya'da, Aydın Incirliova'da, Efeler Lisesi'nde, 1998'den itibaren de Aydın Fen Lisesi'nde rehber öğretmen olarak çalıştım. En son görev yerime devam ederken, 1 Şubat 2001 tarihinde Aydın Fen Lisesi Müdürlüğüne atandım. Evliyim ve bir kızım var.

- Rehber öğretmenlikten müdürlüğe geçişinizle birlikte okula bakış açınızda ne gibi değişiklikler oldu?

Rehber öğretmenken öğrencilerin sorunlarıyla, öğrencilerin problemleriyle ve onları çözmekle uğraşıyordum. Daha çok öğrenci merkezli çalışıyor ve öğrencilerimizin kendini tanımasına, çevresini tanımasına, çevresinde kendisine açık olan fırsatları tanımasına, değerlendirmesine ve onun ilgi ve yeteneklerine uygun meslek seçmesine yardımcı oluyordum. Tabii okul idareciliği çok farklı bir olay. Bir okul müdürü olarak da, okul müdürünün asli vazifelerinden biri rehberliktir diye düşünüyorum. Ama bu rehberlik artık sadece öğrencilere değil, öğretmenlere ve diğer personele de yönelik oluyor. Artık okulun bütün girdilerini çıktılarını, bilmek madde ve insan kaynaklarını en uygun biçimde kullanmak zorundayım. Ayrıca Fen Lisesi müdürü olarak, fen lisesini çevreye açmaya, çevredeki bir takım imkanları okula getirmeye çalışmak gerekiyor. Fen Lisesine yüklenen ayrı bir misyon var. Bu gerçekten Türkiye çapında böyle. Aydın'da 2. bir Fen Lisesi kurulmayacak yönetmelikler gereği. Biliyoruz ki Fen Liseleri M.E.B.'nin genel amaçlarına ve ilkelerine uygun olarak özel amaçlarla çalışan okullar. Bu amaçlar, bu okulu kazanan ve fen - matematik alanına ilgileri olan öğrencilerin en iyi şekilde yetiştirilmeleri, proje üretebilen ve bilimsel araştırma yapabilen öğrenciler yetiştirilmesi fen ve matematik alanındaki ülkenin ihtiyaç duyduğu bilim adamlarının yetiştirilmesidir. Biz A.F.L.'de bunları

gerçekleştirmeye çalışacağız. Başlangıçta yükümüzün ne kadar ağır olduğunu biliyorduk. Şu anda da bunun idraki içindeyim. Aydın Fen Lisesi öğrencisiyle, öğretmeniyle bu gücü kendisinde bulmalıdır. ve bu güç A.F.L.'de vardır. A.F.L. en kısa zamanda, ülkemizde fen liseleri arasında ilk üçe girecektir. A.F.L. daha kuruluşunun 4. yılında, öğrenci alımında, orta öğretim kurumları sınavında, taban puanlarında 7. sıraya yükselmiştir.

Bu A.F.L. için azınsanmayacak kadar bir derece bence. Çünkü; bir okul 3 yılda hem kuruluş aşamasını tamamlıyor hem de bir takım eksikliklerle boğuşuyor ama bunun yanında Türkiye'deki başarısını da üst sıralara yükseltiyor. Geçen yılki üniversiteye verdiğimiz öğrencilerimize baktığımızda da, gerçekten iyi başarılar elde edildiğini görüyoruz. Öğrencilerimizin çoğu iyi üniversitelere gitme fırsatı buldular. Bu da A.F.L. için ayrı bir övünç kaynağıdır.

- Bugüne kadar A.F.L. daha çok kendi yapılanmasını tamamlamaya çalıştı ve şimdi sıra dış bağlantıları kuvvetlendirmeye geldi. Bu konuda biz öğrencilerin ya da idarenin yapabileceği ne gibi şeyler olabilir?

Biraz önce söylediğim gibi fen liseleri Türkiye'de yönetmelikler gereği her ilde bir tane kurulabiliyor ve fen liseleri o ilin kütüphanesiyle, öğretmen kadrosuyla, öğrencisiyle adeta eğitimde saygın bir sektörünü oluşturuyor. Olaya bu şekilde bakacak olursak A.F.L. de bu misyonu Aydın'da üstlenmeli. Özellikle son dönemlerde eğitimde uygulanan toplam kalite yönetimiyle, öğretmeniyle, öğrencisiyle, idarecisiyle Aydın Fen Lisesi bu ilde fen alanında kaynaklık eden bir duruma gelmeli. Yani o ilde özellikle akademik düzeyde diğer orta öğretim kurumu okullarının laboratuvarıyla, kütüphanesiyle, öğretmen ve öğrenci kadrosuyla kaynaklık eden ve danışılan pozisyonda olması gerekiyor. A.F.L. bundan sonra bunları yapmalı, bunları gerçekleştirmeli. Bu yönümüz bugüne kadar eksik kalmış olabilir, ama tabii ki eksikler sadece bunlar değil, donanım olarak da, bahçe düzeninden tutun okul içindeki bilgisayar donanımımıza, kütüphanemize kadar bir takım çalışmalar yapmak zorundayız. Bunun bilincinde olarak, hemen göreve başladığım ilk günlerde okul binasında ve yurt binasında bir takım tamiratları giriştik. Bilgisayar laboratuvarı kurduk. Bilgisayar laboratuvarıyla internet ağı da kurarak, bilgisayardan yalnızca bilgi yüklenen bir mekanizma olarak değil, dünyaya açılan, bilgi aktaran bir mekanizma olarak da kullanılmasını istiyoruz. Bize kütüphane memurunun yardımıyla kütüphanemizde desimal sisteme geçme hazırlıkları var. Kütüphane salonumuz bugüne kadar devrede değildi. Kütüphane salonunu en kısa zamanda devreye sokmaya çalışacağız. Böyle böyle okulumuzun eksik olan

ben rehber öğretmeni olduğum dönemlerde okulumuzun eksiklerini tespit etmiştim. Bunları tek tek tamamlama fırsatını bulacağımıza inanıyorum. Tabii bu öğrenci, veli, öğretmen dayanışmasıyla olacak. Maddi anlamda özellikle Aydın'dan ve velilerimizden çok büyük destekler isteyebiliriz, zaten bugüne kadar bu konuda gittiğimiz hiçbir yerden boş dönmedik. Velilerimiz de gereken yardımı yapmakta. Özellikle Aydın'da bu katkıları arttırmak için okulumuzun reklamını, okulumuzun amacını, okulumuzun misyonunu Aydınlılara anlatmak gerekiyor. Çünkü okulumuzun Aydın'da öncesi yok. Fen Lisesi bir ilde kuruluyor ama ne şartlarda kuruluyor, bunun bilinmesi gerekiyor. Üniversite olmayan ya da herhangi bir ilde değil, belli bir yol katetmiş illerde kuruluyor. Aydın da bunu çoktan hak etti. Bundan sonraki günlerde okulumuzun tanıtımını daha çok yapmamız gerekiyor. Bir de bahçe düzenine daha çok önem vermeye başladık; inşallah artık daha iyi olacak.

- Okulumuzun diğer fen liseleriyle olan ilişkileri ne düzeyde?

Okulumuzun diğer fen liseleriyle olan ilişkilerine baktığımızda; bugüne kadar kuruluş aşamasında olduğumuz için, istenilen düzeyde bir ilişkimiz olmadı. Artık A.F.L. bakanlıkça biraz daha ön plana çıkarıldı. Özellikle fen liseleri programı bugüne kadar yoktu. Yama bir program kullanılıyordu. Bakanlığımız 22 fen lisesinden almış olduğu program örneklerini Aydın Fen Lisesi ve İzmir Fen Lisesi'ni pilot seçerek, bizim ve İ.F.L.'nin zümre başkanlarının incelemesini öngördü. Şu an A.F.L. bu konuda pilot okul olarak hizmet etmekte. Bu da bizim diğer fen liseleriyle ilişkilerimizi artıracak. Çünkü bu konuda pilot olan bir okul ileride referans gösterilen bir okul konumuna gelecektir.

Okulca yaptığımız gezilerde, İstanbul'da İstanbul Atatürk Fen Lisesi'nde Ankara'da Ankara Fen Lisesi'nde kalıyoruz. Ve oradaki öğrencilerle bizim öğrencilerimiz sürekli tanışma ve görüşme fırsatı buluyorlar. Onlarla kurdukları iletişim sonucunda fikir alış veriş yapabiliyorlar. Ama ben bunun biraz daha resmi boyutlara taşınmasını istiyorum. Çünkü fen lisesi öğrencilerinin amaçları aynıdır ve tektir. İlerde bu öğrencilerin bilgileri bir havuzda toplanacaktır. O havuzu biraz daha önce biz niye kurmayalım? Bundan sonra bu konuda da çalışmalarımız olacak.

- Mesela bir toplantı düzenlenebilir mi fen liseleri arasında? Merkezi de burada olsa.

Onu bölgesel anlamda yapabiliriz. Şu anda İzmir Fen Lisesi'yle direkt irtibat halindeyiz. Çünkü biraz önce bahsettiğim programı beraber hazırlayacağız. Zaman zaman biz onlara gideceğiz ya da onlar bize

gelecek. Bazen öğrenci gruplarını da yanımızda götürüp getirebiliriz. Bizim öğrencilerin orda derse girmesini, onların da burada girmesini sağlayabiliriz. Tabii biz bunu teklif ederiz. Diğer fen liseleri de kabul ederse biz bunun tohumlarını bölgemizde atmış oluruz. Bu Denizli olabilir, Muğla olabilir.

- Bizlerden derslerimizde başarılı olmak dışında ne gibi istekleriniz var?

Zaten fen lisesi öğrencisi ne yapması gerektiğini biliyor. En azından kendisinden beklenenlerin farkında. Bu bakımdan okul idarecisi olarak ben kendimi şanslı buluyorum. Ama her şey akademik başarı değil tabii, Artık bizim öğrencilerimiz de yanlarında ders kitaplarının dışında okuma kitapları bulunduruyorlar. Saz, gitar, org, keman çalanlar, tiyatroya meraklı, spora meraklı arkadaşlarımız var. Çok iyi şiir okuyan arkadaşlarımız var. Okulumuzda dinletiler hazırlanıyor. Bakıyorum da fen lisesi öğrencileri komple bir öğrenci. Artık yurtdışı eğitimlerinde öğrencinin sadece akademik başarısına bakılmıyor. Sosyal uyum zekâsı dediğimiz zekâyâ, öğrencilerin hobilerine, boş zamanlarını değerlendirme şekline de bakılıyor. Çünkü bakıyorsunuz; çok iyi konuma gelmiş bir kişi ama insan ilişkilerinde başarısız olduğu için çok büyük problemler yaşayabilir. Bu yaşlarda sosyal yönden insanın gelişmesi sağlanırsa gerçekten çok güzel başarılarla imza atabileceğini söyleyebilirim.

- Şu anda okulumuzun en büyük sıkıntısı ne?

Bence okulumuzun en büyük sıkıntısı öğrencilerin lise-2'deki okul değiştirme problemleri. Ama lise-2'de okul değiştirme problemleriyle ilgili sıkıntıları artık bizim duymamamız gerekiyor. Çünkü elimizde örnekler var. Geçen yılki A.O.Ö.B.P.'na baktığımızda diğer okullardan aşağı kalmadığını, en fazla 0,8 - 0,9 bir fark olduğunu görüyoruz. Bunun da gerçekten kayda değer bir rakam olduğunu düşünmüyorum. Zaten fen lisesi öğrencisi üniversitede % 84 kendi başarısını, %12 A.O.Ö.B.P.'nı kullanıyor. Fen lisesi öğrencisinin bu % 84'deki başarısı da çok iyi düzeylerde. Bunu da fen lisesindeki arkadaşlarımıza örneklerle, rakamlarla destekleyerek anlatmaya çalışıyoruz. Okulumuzun diğer bir sıkıntısı da oluşma aşaması. Oluşma aşamasında olduğumuz için mutlaka maddi destekler bulmamız gerekiyor. Bu maddi destekleri şu ana kadar velilerimiz gösterdiler. Aydın'da okulumuzun tanıtılmaya ihtiyacı var. Okulumuzun Aydın'ın başarısındaki katkısı çok fazla. Zira A.F.L. mezun verdiği yıl, Aydın üniversite sınavında il bazında Türkiye'de 1. konuma geldi. Bunu Aydınlılara anlatmak lâzım. Kısacası, halkımızın Aydın Fen Lisesi'ne desteğini sağlamak gerekiyor.

Ben bunları çok büyük sıkıntı olarak görmüyorum aslında. Bu sıkıntılarımızı aşacağımıza ve başarıdan başarıya koşacağımıza inanıyorum. Çünkü Aydın Fen Lisesi yönetimiyle öğretmen ve öğrenci kadrosuyla bunu başaracak güçtedir.

MESLEK FUARINDA GELECEK ARAYIŞI

Hatice AKTÜRK

Küçüklüğümüzden beri bir çok cevap saydığımız "Ne olacaksın?" sorusuna kesin bir cevap aradım Meslek Fuarında. Ne istediğimi bildiğim halde birçok bilmeyen gibi gittim ben de oraya. Hemen girişte görevlilerin elime tutuşturduğu tanıtım broşürlerini, kitapçıkları aldım. Sonra da diğer insanlar gibi ben de kalabalığın sürüklediği yere doğru yöneldim.

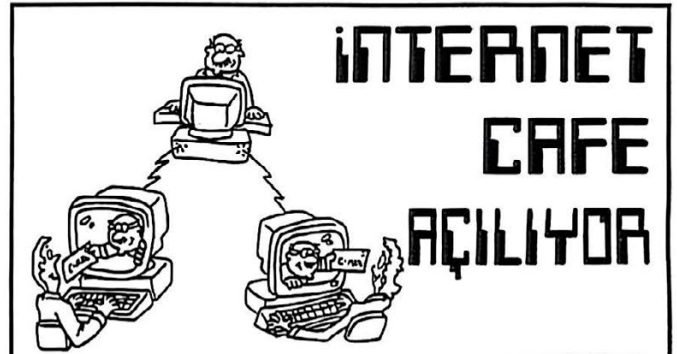
Her ne kadar geçen senekini daha çok beğensem de bu seneki Meslek Fuarı da oldukça güzeldi. Çoğu lise öğrencisi seçecekleri meslek ve üniversite hakkında bilgi almaya gelmişti. Birçok üniversite büyük standlarında broşürler dağıtıyor, görevliler sorularınıza yanıt veriyordu. Burada öğretim görevlilerinden profesörlere öğrencilerden eski mezunlara kadar birçok insan bulunuyordu. Ve en güzel tarafı da istediğiniz kişiyle süre kısıtlaması olmadan uzun uzadıya konuşabilmeniz, ona bütün sorularınızı yöneltebiliyor olmanızdı. Birçok söz söylendi üniversiteler hakkında: puanlar, yurtlar, büyük şehirlerde yaşama zorluğu, yetenekler, kulübler... Fakat en kötü durum ne istediğini bilmeyen, hangi mesleği seçeceğini hala kesin kararlaştıramamış olan öğrencilerin bir oraya bir buraya koşuşturmasıydı.

Üniversite standları dışında meslek standları da vardı fuarda. Bu bölümlerde ise meslek başlıkları altında o mesleği seçmiş başarılı kişiler yer alıyordu. Gidip onlarla konuştuğumda hepsinin söylediği ortak bir söz vardı. "Seçeceğiniz mesleği bir ideal haline getirin, sevin ve mesleğin ne olduğunu bilmeden kulaktan dolma bilgilerle üniversiteye gitmeyin." Bence de hepsi çok haklıydı. Araştırmayı sevmeyen bir insanın doktor, çizimi sevmeyen bir insanın mimar, çocukları sevmeyen bir insanın öğretmen olması gibiydi bu. Mesleğini sevmeyen bir insanın hayatı boyunca mutlu olması mümkün değildir. Ve başlangıç aşamasında yani üniversiteye girmeden önce de bu mesleği benimsemek de gerçekten önemli.

Bu sene fuarda bir de değişiklik vardı.

Matbaanın ilk bulunduğu yıllara ait eski (genelde Fransızca) kitaplar ve makinalardan oluşan bir sergi açılmıştı. Ve serginin son bölümünde kendisini işletme fakültesi öğretim üyesi olarak tanıttığında çok şaşırdığımız bir görevli ebru yapıyor, isteyene denetiyordu. Ben tabiki bu fırsatı hemen değerlendirerek bir ebru yaptım...

Evet iyi bir üniversiteye girmek önemli fakat en önemlisi insanın mesleğini sevmesi ve sürekli kendini geliştirmesi. Meslek fuarında sorular, renkler, yaşam ve sanat bir aradaydı. Hepsinden bir parça atıp çantama, eve doğru emin adımlarla yürüdüm.

Emin ŞENAY

Aydın Fen Lisesi sonunda internet cafeye kavuştu. Okulumuza bilgisayarların geleceği haberi birinci dönem verilmişti, fakat bunların ne amaçla kullanılacağı belli değildi. Bilgisayarlar geldikten sonra kurulması düşünülen cafe, idarenin girişimi ve öğrencilerin yardımıyla açıldı. İnternet Cafede şimdilik hafta içi dokuz bilgisayar öğrenci kullanımına açık. Bir ay içinde bu sayı ona çıkacak ve bir ihtimalle hafta sonu belirli saatlerde de internet cafe açık olacak. Tamamen görevli öğrenciler olan Murat Can, Emin Şenay, Kamil Hanaylı, Metin Kaan Uyguntüzel ve Ozan Önen'in sorumlu olduğu ve nöbet tuttuğu internet cafede verilen internet hizmetinin yanı sıra oyun da oynanabiliyor. Böylece hem okulumuza para girişi sağlanıyor, hem de öğrenciler dışarıya nazaran çok daha düşük bir ücret vererek daha iyi bilgisayarları kullanmış oluyorlar. Artık devir internet devri. Okulumuzda bize internet olanaklarını sonuna kadar sağlayarak görevini yerine getirmiş oluyor.

BİLİM VE TEKNOLOJİ HABERLERİ

Fatma ARSLAN - Ömer KOÇ

Sırt Ağrılarını Önleyen Sandalye

Bilim adamları tarafından yapılan, yeni sandalye sırt ağrısına neden olan oturuş bozukluklarını önüyor. "Mükemmel sandalye" adı verilen ürün oturanın gevşeyip, kendini bırakarak yayıldığını yüzeyindeki algılayıcılarla "hissediyor" ve toparlanarak dik oturması konusunda ikaz ediyor. Bilgisayar destekli sandalye kişiye "nasıl oturması gerektiğini belirten" sinyaller de yolluyor.

Organ naklindeki son gelişme

Dolly adlı koyunu kopyalayan bilim adamları, inek derisinden de kalp kası yaparak tıpta bir çığır açtı. Uzmanlar, bu sayede organ naklinde ilerleme kaydedileceğini belirttiler.

Dünyanın en küçük robotu

Madeni paranın üzerinde durabilecek kadar küçük olan robot, üç küçük saat piliyle çalışıyor. Dijital bir beyne sahip olan bu robot, mayınları etkisiz hale getirme, kimyasal maddeleri tanıma ve dar boruların içine girebilme gibi bir çok görevi yapıyor.

İnsan beyinli kobay fare üretildi

Bilim adamları, insan beynindeki kök hücrelerini farelerin beyne yerleştirdiler. Daha sonra insan beyin hücrelerinin, farelerin beyinde normal fonksiyonlar yerine getirerek, insan beyinin bazı kısımlarını oluşturdukları gözlemlendi. Bu deneyle insan beyin hücrelerinin, alzheimer gibi bazı hastalıkları tedavi edebileceği sanılıyor.

Koyun hücresinden damar

Alman Jena Üniversitesi'nden Dr. Ulrich Stock, koyun hücresinden akciğer damarı üretmeyi başardı. Üretilen doku ile, ağır kalp ve damar hastalıkları tedavi edilebilecek.

Müzik dinleten ve Fotoğraf çeken saat

Geçtiğimiz yıl dünya üzerinde bulunan konumu, enlem ve boylama göre gösteren GPS sistemli saatleri piyasaya süren Casio, daha sonra ses kaydı yapan yeni kol saatlerini tanıtmıştı. Firma şimdi de hafızasına 66 dakika ses kaydı yapıp bunun sahibine dinleten saatleri piyasaya sürüyor. Bilgisayardan veya CD'den ses MP3 hafızasına formatında ve 3 ayrı kalitede yükletip sahibine dinletiyor.

Casio'nun geliştirdiği bir başka saat ise aynı zamanda kamera görevi görüyor. Yetkililer bunun dünyanın ilk kol kamerası olduğunu belirtiyorlar. Normal saat özelliğinin yanında 100 adet siyah-beyaz resim çekip saklayabiliyor. Çekilen resimlerin kablolar yardımıyla bilgisayara veya aynı marka diğer saate aktarılabilir.

FİZİĞİN CİLVELERİ

Çağrı ÇETİNTEPE

MERMİ YAKALAYAN ADAM :

I. Dünya Savaşı'nda 2 km. yükseklikte uçmakta olan bir Fransız pilotu, yüzünde bir sinek dolaşırken sanarak bunu yakalamaya çalıştı ama elinde bir mermi gördüğünde gözlerine inanamadı. Bu Almanların aşağıdan attıkları mermilerden biriydi!

Bir kurşun, namludan 800-900 m/sn hızla çıkar, fakat hava direnci yüzünden hızı 40 m/sn'ye kadar düşer. Bu olayda uçağın hızı da 40 m/sn olduğundan kurşun, uçağa göre hareketsiz durumdadır, bu nedenle pilot, mermiyi tutabilir (aynı zamanda mermi, hava sürtünmesi yüzünden çok ısınır)

GÜLLE ETKİLİ KAVUNLAR :

Az önceki olayın tam tersi bir olay da yaşanmıştır. 1924 Leningrad-Tiflis oto yarışında Kafkasya köylüleri hayranlıklarını belirtmek için yarış arabalarına kavun, elma gibi şeyler atıyorlardı. Bu atılanlar otomobillerde büyük çöküntüler yaptı ve birçok yarışçıyı ciddi olarak yaraladı. Çünkü otomobillerin hızı meyvelerin hızına eklenerek tehlikeli bir hız oluşmuştu. (120 km/saat hızla giden otomobile atılan 4 kg'lık kavunun kinetik enerjisiyle duran arabaya atılan 10 gr'lık kurşunun kinetik enerjileri arasında fark yoktur. Fakat kavun yumuşak olduğundan fazla tahribat yapmaz)

CİSİMLER NE ZAMAN AĞIRLIKSIZDIR? :

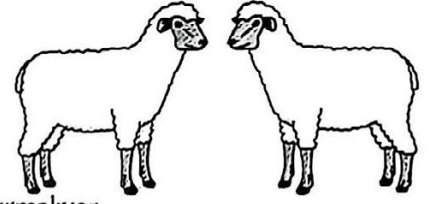
Yerçekimi, dünyadan uzaklaştıkça azalır. Dünya merkezinden 2 dünya yarıçapı yükselip 1 kg.'lık bir cisim tartarsak bunun 250 gr. geldiğini görürüz (yarıçapının karesiyle ters orantılı) Yükselmeye devam ettiğimizde uzayda 1kg.'lık 0 gram olarak tartacaktık. İşte bu yerçekimsizliktir. Dünyanın merkezine doğru inildiğinde ağırlık azalır. Bir cisim dünyanın merkezine yaklaştıkça yalnız alttan değil, üstten de çekilmeye başlanır. Eğer inebilseydik dünyanın merkezinde ağırlık sıfır olacaktı; çünkü her yerden gelen çekim kuvvetleri birbirini yok edecekti. (Bunlar dünyayı homojen olarak kabul edilerek söylenmiştir, gerçekte dünyanın yoğunluğu ve dolayısıyla çekim kuvveti merkeze gittikçe artar, bu nedenle derine indikçe önce ağırlık artmaya başlar ve belli bir derinlikten sonra hafiflemeye başlar.)

Ayrıca düşen cisimlerin de ağırlıkları sıfırdır. Düşerken ağırlığın azaldığını şöyle bir düzenekle kanıtlayabiliriz:

Bir terazi alalım. Kefelerden birine bir fındıkkıran ve diğer kefeye de ağırlıkça denk ağırlıklar koyup dengeleyin. Fındıkkıranın bir kolunu ipe terazinin bir koluna bağlayın, diğer kolu kefeye değer konumda olsun. Bu ipi kibritle yakarsanız bir an fındıkkıranın bulunduğu kefenin yükseldiğini göreceksiniz.

İNSAN ARTIK SİR DEĞİL

Halil İbrahim DOKUYUCU

tırmalıyor.

Avusturyalı botanikçi ve rahip Gregor Mendel, kalıtım çalışmalarına bir manastırın bahçesinde başladığında (1856), genetiğin ulaşabileceği noktaları düşünebiliyor muydu acaba?

Mendel'in bezelyelerde yaptığı uzun çalışmaların sonucunda ortaya koyduğu kuramla genetik biliminin doğduğunu söyleyebiliriz. 1910'da kalıtım birimi için gen sözcüğünün kullanılması ve 1940'lı yıllarda kalıtımın genler tarafından belirlendiğinin kanıtlanması genetik için gelişme süreci olmuştur. Kalıtsal bilginin DNA (deoksiribonükleik asit) molekülünden taşındığının gösterilmesinin ardından 1953'te Amerikalı Biyolog James Watson ile İngiliz Biyofizikçi Francis Crick, DNA'nın çift sarmal şeklindeki yapısını aydınlatmıştı. Birçok engeli aşmış olan genetiğin önünde uçsuz bucaksız bir bilim havzası uzanıyordu. Genetiğin bu havzada verdiği ilk ürün rekombinant - DNA teknolojisi oldu. Rekombinant - DNA teknolojisini açacak olursak; genetik bilgi taşıyan ve buna uygun protein sentezini yöneten DNA'ların yapay olarak ayrılıp yeniden birleştirilmesi, in vitro üretilen bakterilerin plazmidlerine memelilerinki gibi farklı genlerin eklenmesiyle gerçekleştirilir. Bakteride küçük DNA halkalarından oluşan plazmidler kromozom DNA'sı gibi çoğalabilirler ve yeni nesillere aktarılabilirler. Böylece istenilen protein bakterilere üretilir. Bu yöntemle üretilen ilk protein "insülin" olmuştur. Rekombinant - DNA teknolojisi genlerin ayrılmasını sağlayan protein yapıdaki maddelere "restriksiyon enzimi" denir. Bu teknikle gen mühendisliği kimliğini kazanan genetik, kendine diğer bilimlerden daha yukarılarda yer

buldu. Artık genetik, tüm canlıların hayatını daha iyi yapan hatta mükemmelle götüren bir bilim konumundaydı.

Genetik bilimi sürekli kendini yenilemiştir. Colifornia üniversite'sinde Steven Howell, 1986'da ateş böceklerinin ışık saçmasını sağlayan maddenin yapısını kodlayan geni seçerek bütün bitkisine aktarmış ve bu bitkilerin ışık saçtığını görmüştür. Bu olay gen naklinin başlangıcı olmuştur. Bunun yanında "zararlı genlerin değiştirilmesi", "virüs transferi", "doğrudan DNA nakli", "tüm hücre nakli", "gen sokma" gibi metodlar da genetikte uygulanmaktadır.

1997'de İskoçya'daki Roslin Enstitüsü'nde Dr. Wilmut, yetişkin bir koyundan alınan vücut hücresinin çekirdeğini, başka bir koyuna ait çekirdeği alınmış bir yumurta hücresine yerleştirecek genetik ikiz elde etmiştir. Dolly adlı koyunun kopyalanması beraberinde birçok ahlaki tartışmayı da getirdi. Bitkilerin ya da hayvanların klonlanmasındaki başarının ardından insanın da klonlanıp klonlanmayacağını tartışmaya başladı bilim adamları. Bazı bilim adamları insan klonlamak için sadece start bekliyor. Fakat birçok bilim adamı insan klonlamaya, ortaya çıkabilecek bir felaket için endişeli yaklaşıyor. Bütün bunlara rağmen çocuksuz çiftlere bebek klonlayacağını açıklayan İtalyan kısırlık uzmanı Severino Antinori ve Kentucky Üniversitesi'nden ABD'li meslektaşları Panoyotis Zavos denemelerine bu yıl sonunda başlayacaklar. Bu ikili hücre transferi yöntemiyle erkeğin kısır olduğu çiftlere çocuk klonlayacaklar. Beş on yıl sonra belki de çok doğal olacak ama şimdilerde klonlama kelimesi birçok kişinin kulağını

Son olarak insan genomunun açıklanması, genetik bilimin geldiği noktayı açıkça gösteriyor. İnsanların, kendilerinin ve başka organizmaların genleri üzerinde sahip oldukları denetim gelecek için yeni ufuklar açıyor. Umutsuz hastalıkları yok edecek zeki ilaçları değişik yaşam formlarında üretebileceğiz. Kendi yedek organlarımızı kendi bedenlerimizde üretebilecek. genetik aşılarda eskiyen dokularımızı gençleştirebileceğiz. İnsanları büyüleyen gelişme ise insan ömrünün uzatılması. Bu, çok sevindirici bir haber. Tabi beraberinde getireceği sorunlar da yok değil. Doğum ve ölüm oranları arasındaki dengesizlikten kaynaklanan aşırı nüfus artışı ve beslenme sorunları belki de en önemlileri. İnsan ömrünün uzamasında etkin rol oynayan genetik, bu sorunların da üstesinden geliyor. İnsan genomunun açıklanmasından sonra önümüze bazı olumsuzluklar da çıkmıyor değil. Vücudumuzda yüzbin genin olduğu tahmin ediliyordu. Fakat bu sayının beklenilenden çok aşağıda çıkması (30-40 bin arası) bilim adamlarının zihnini meşgul ediyor. Bugüne kadar sorunları üstün zekası ile çözen insanoğlu, bu sorunun da üstesinden gelecektir.

Gregor Mendel'in bahçesinden filizlenen genetik bilimi, bugünlerde önündeki barajı yıkmaya hazırlanan kabarmış ırmakları çağırıştırıyor. Mendel'in kalıtım yasalarıyla temellenen bu bilimin, insan genomunun açıklanmasıyla doruk noktasına ulaştı. İnsan genomunun açıklanması, bilimin hummalı çalışmalarında açılan kapılardan sadece birisi. Bu kapıyı diğerlerinden ayıran özellik çok geniş ve ışıklı bir yola açılıyor olması. Hal böyleyken bize düşen, cehaletten kendimizi korumaktan ve bilime hizmet için odaklanmaktan başka ne olabilir?..

Anadolu'da tükenen hayvanlar

Zeynep NAL

Yaratıldığından beri insanoğlu hayvanları öldürüyor. Eti için, postu için, boynuzları, kemikleri için ve zevk için... Yumurtalarını çalıyor, yuvalarını bozuyor ve yaşam ortamlarını yok ediyor. İnsanlar, yani bizler, gelişmiş ve son derece karmaşık uygarlığımız adına ormanları tüketiyoruz, sulak ve bataklık alanları kurutuyor, bozkırları tarım ve sanayi artıklarıyla kirliliyor, denizleri ve gölleri çöplüklere dönüştürüyoruz.

Yıllardır vahşi doğayla uyum içinde olan hayvanlara insanın bu yıkıcı gücü karşısında duramıyor. Yok olan vahşi doğayla birlikte bir daha hiç gelmemek üzere mavi gezegenimizi terk ediyor. Yeryüzündeki yaşam örgüsünün düğümleri de tek tek çözülüyor.

YOK OLANLAR

ASYA FİLİ : İnsanların yıkıcı gücüne karşı duramayan hayvanlardan biri Asya filidir. M.Ö. 8. yüzyılda Asur Krallarının av zevklerini karşılayan, kara yaşamının bu en büyük canlısından bugün bize geride kalan 1970 yılında Gavur gölünün kurutulması sırasında bulunan bir iskelettir.

GRİP HAKKINDA...

İlke MIRİK

Hiçbir şeyi küçümsememeli hayatta...

Grip de öyle basite alınacak bir hastalık değil hani. Öksürük, ateş, mide bulantısı, kas ağrıları derken bir de bakmışsınız yorgan döşek yatıyorsunuz bir köşede, patrandan izin alırken hayli zorlandınız, üstelik sevgilinizle uzun süredir planlarını yaptığınız o sıcak tatili ertelemek zorunda kaldınız. Yani bir hafta yatağa mahkum-sunuz.

İşte bir virüs insanı böyle tuş edebiliyor. İnfluenza B adı verilen bu virüs böylesine kolay yayılmasının nedeni evde, işte, soluduğumuz havada, dokunduğunuz masada, sevdiğinizin yanınıza konurduğu ufak bir öpücükte saklanması yatıyor. Ayrıca sürekli minör antijenik değişikliklerle kendini yenilediğinden vücudunuz bir dahaki sefere farklı özellikte bir virüsle karşılaşılıyor, direnç gösteremiyor.

Influenza B, 9-39 yıllık periyotlarla antijenik değişiklikler gösterdiğinden çok daha geniş alanlara yayılarak ölümlere neden olabiliyor. Öyle ki 1918 yılındaki salgın sonucu 25 milyon kişi hayatını kaybetmiştir.

Virüsün gösterdiği değişimler aşıyla korunmaya imkan vermiyor. Direk grip virüsüne karşı ilaçlar var. Ancak yararları ve zararları karşılaştırıldığında kullanılması akıllıca olmuyor. Yalnızca zatürre, sinüzit, bronşit, kulak iltihabı, bademcik iltihabı gibi komplikasyonları önlemek için takviyeler yapılıyor.

Size ise bol bol istirahat etmek ve vitamin destekli bir diyet uygulamak düşüyor.

KELAYNAK : 1950'li yıllara kadar Anadolu'da geniş bir araziye yayılmış kelaynaklar tarım ilaçlarının aşırı kullanımı sonucu hızla yok oldular. Kelaynakların doğadaki nesillerinin yokolduğu kabul ediliyor. Bugün Birecik'teki üreme istasyonunda türün son bireyleri varoluş savaşı vermektedirler.

YABAN SİĞİRİ : Hititlerin kutsal hayvanı yaban sığırları da bugün yalnız heykellerde yaşamını sürdüren bir hayvandır.

YOK OLMAKTA OLANLAR

ANADOLU PARSI : Yeryüzündeki pars türlerinin en güzellerinden biri olan Anadolu Parsının bugün yalnızca adı kalmıştır. Nesli tükenmek üzere ya da tükendi.

ALAGEYİK : Anadolu'nun en eski sahlplerinden olan alageyik hititlerden kalma heykel ve kabartmalarda en çok işlenen figürlerden biriydi. Aşırı avlanma, yaşam ortamı ormanların yok olması alageyiklerin sonunu getirdi. Bugün av üretme istasyonlarında korunmaktadır.

CEYLAN : Güneydoğu'da bir zamanlar çok yaygındı. Avlanma sonucu soyları tükenmiştir. Bugün av üretme istasyonlarında korunmaktadır.

Anadolu'da yok olmakta olan diğer hayvanlar: İran-Irak sınırındaki dağlık bölgelerde varoluş savaşını sürdüren koptan, doğanın dengesinde önemli rolü olan sırtlan, akdeniz foku, mezgeldek ve bataklık başkuşudur.

SAYILARI GİTTİKÇE AZALANLAR

BOZ AYI : Avrupa'da çok küçük popülasyonları olan boz ayı Türkiye'de av turizminin önemli hedeflerindendi. Bugün yasalara rağmen yine görüldükleri yerde öldürülüyorlar.

KURT : Vahşi doğanın en güzel, en asil hayvanlarından bir olan kurdun sayısı son yıllarda zehirlenme, avının serbest olması gibi sebeplerle son derece azalmıştır.

AKDENİZ BALINASI : On binlerce yıldır Akdeniz'de yaşayan balinalar bugün görüldüklerinde büyük bir heyecana sebep oluyorlar.

KARTAL : Avrupa'da sayısı çok az olan Kartal, Türkiye'de yaşam savaşı vermekte.

ADA MARTISI : Kırmızı gagalı martı denilen bu tür, Ege ve Akdeniz'deki kayalıkta çok az sayıda yaşıyor.

Sayıları gittikçe azalan diğer hayvanlar: susamuru, kuyruksüren, ulu geyik, yabankoyunu, yabankeçisi, vaşak, karakulak, tepeli pelikan, kara leylek, uludoğan, akbaba, toy, telli turnadır.

Biz ormanları tükettikçe, hayvanların yaşam ortamlarını yok ettikçe zincirin parçaları teker teker kopacak ve yaşamın dengesi bir daha düzelmek üzere bozulacak. Bunun için acilen önlem almalıyız. Daha fazla av üretme istasyonları kurulmalı, aşırı avlanma yasaklanmalı ve tehlike altındaki hayvanlar koruma altına alınmalı. Unutmayalım ki doğaya yapılan kötülük bize yapılmış demektir.

Π

RUHUNUZDA AŞK, RUHUNUZDA İNAT VAR.

Ozan ÖNEN

ozanonen@2die4.com

Acımasız akşamüzeri umutlarınız vardı sizin... Hep o ılık rüzgârın arkasına saklanırdınız bir bahar gününe yakın... Akşamüzeri umutlarınız vardı; hani şu martılara atılanlardan koparılıp koparılıp. Saçlarınızı okşamasından korkunuz rüzgârın... Ağladınız masum yüzü aşk oyunlarına... Siz; kendinizi üçüncü çoğul şahıs olarak işlediniz bulutlarınızın üzerine. Çeşitli şekillere benzettiğimiz, hayal türkülerimizi söylediğimiz bulutların üzerine... Siz; üçüncü çoğul şahıs olmayı tercih ettiniz. Sevmediniz sevdiklerinizi... Öpemediniz.

Çepelerinizde küçük küçük bahaneler taşırdınız. Sevidiğinizizi hissettiğinizde onları avuç avuç fırlatırdınız sizi sevenlerin yüzüne... Hep korkunuz uçurtma uçurmak! Çünkü sizin hem yükseklik korkunuz vardı, hem de aşağılık kompleksiniz! Siz; gözlerinizi kapayıp seveda şarkılarınızı haykırışmanızın karanlık gecelerde gökyüzünü aydınlatmak inadıyla... Hep korkunuz biri duyar diye siz. Tek dostunuz yıldızlarıydı sanki... Onların duymasından da korkunuz; yıldızlara değil de farkedilmeyecek derecedeki sönük yıldızlara önem ve değer vermeyi tercih ettiniz. Marifet küçüğüne değer vermek değildi; yaşatabilmektir hak edeni... Yaşatabilmektir zor olan... Ama olması gereken! Yüzlerinizin önünde bir perde var... Limon tadında, dengi de aynı tadı bırakıyor gözlerde... Ama o gözleriniz ele verdi sizi hep ve utangaçlığınızla gülümsediniz sizi ele veren, yüreklerinizin aynası olan köstebeğe... Suçunuzun ortaya çıkmasından pişmanlık duyuyor; bunu göstermemekte diretiyordunuz... Fakat hücre cezasını da çekiyordunuz gülümseyerek yüzlere; ağlayarak geceleri... Uyuyamayarak! Kalbinizin duvarlarına çizdiniz her geçen günü; konuşulamayan konuşmaların mürekkebiyle, doğmadığınız zamanların hiç bilmediğiniz şarkılarıyla... Siz; sizi ele veren gözlerinizi de linç ettiniz sonunda. İnatçı inatlarınızı savaştırdık; acımasız gururlarımızı!... Savaşan biz değildik aslında. Sevenlerinizin rüyalarına gururlarınızın tuttuğu, inatlarınızın yardım ve yataklık ettiği kiralık katilleri salıyordunuz... Ölüm sahnelerini de görmekten kaçtınız hep. Ama öldürmekten, öldürtmekten hiç korkmadınız, hiç utanmadınız... Yağmurdan sonraki toprak kokusunu içinize çekemediniz; çünkü güzel şeyler zehirlerdi sizi... Güzel olmaya aday olmak isteyen, "şey" sayılabilecek kadar var olan şeyler dahi... Zehirlerdi! Birbirinden özür dilemek sizde tokat yemişi etkisi bırakırdı; o yüzden korkardınız dilinizin ucundakini dışarı çıkarmaya... Kulaklarınızda hep o melodiler vardı; ıssız adanızda peşinize düşen yerlilerin sizi kurban etmeye gelirken, duyup da korkasınız diye çıkardıkları, kurban törenlerindeki ırkıtıcı melodiler... Duyardınız kaçamazdınız... Siz; kurban olmaya mahkumunuz kend adanıza! Rüyalarınızdan değil de uyanırken gördüğünüz kabuslarınızdan uyanana dek! İçinizde var olan o melek; sizi bir yerlere götüreceğini sandığınız her şeyimin, sizi tekrar size bırakacağını söylüyordu... İnanmak istemiyordunuz. Yine; doğmadığınız zamanların hiç bilmediğiniz şarkılarını ısıklı çalışıyordunuz kabus kokulu koridorlarda... Benim yerime de ağladığınızı fısıldadı melek ve ağlayacağınızı! Daha önce benim yaptığım gibi; ağlamak... İnsandık ve yine yetinmiyorduk acımasızca! Ruhunuzda aşk, ruhunuzda inat...

Siz; üçüncü çoğul şahıslar... Sizlere yaklaştığım anda siz yine çektiniz silahınızı... Sizli harakiriye zorladığımı düşünüyordunuz; biliyorum... İçinizdeki aptal görünümülü güçlü gururlarınızla doluydu mermi kovanlarınız... Evet, biraz da kendi başınızda dayalı tutun intihar ve suikast silahlarınızı... Öldürerek sağ kalma savaşıydı sizce yaşamak... Öyle zannediyordunuz ama öldürüyor ve cezanızı çekmek üzere herhangi bir harfle nitelendirmeyeceğiniz tipteki cezaevine sevk ediliyordunuz kimseler görmeden... öldürdüğünüzü zannettiğiniz, adını düşman koyduğunuz kardeşleriniz ise yerlerini buluyordu "öteki cennet" lerde...

Mutlu olma yüzdeleri sizinkinden fazlaydı... Bu noktada; şüpheler cehennemde, şüpheler cinnetlerde... Karşımda "siz" yoktunuz... Melek yüzü silüetleriniz, heykellerinizdi konuştuklarım! Giderken de söylediğim son sözler "gözyaşlarım" oldu melek görünümü insan silüetlerinize... Yazarların son nefeslerinde aradığı ışığı ben yaşarken aradım... Gözlerinizde! Son sözlerimi kalplerinize damlatmaktan da utanmadım, korkmadım... Son sözler bazı şeylerin ilk sözleri olabilirdi... O yüzden söylenmeye değerdiler... Üçüncü çoğul şahıs olmak olmasının amacınız... Çünkü sizin ruhunuzda aşk, ruhunuzda inat var... İnadına isyan aptal gurura! Duymaktan korktuğumuz için; son sözlerimi elçi olarak gönderdiğiniz melek yüzü insan silüetinize haykırıyorum...

"Acıların sessiz, sözsüz kuşlarını bıraktın şarkılarımıza...
ölümlerden ağlanmasın diye ezberlemiştik; senin için ağladık...
Çünkü, bahar günü yürek taşımanın ölçüsüydü senin için ağlamak...
Can üstünde parçalanmış senin gibi bir çiçeğe ağlanır..."

Gözyaşıysa, acıysa isteğiniz; istediğiniz olsun... Güle güle gidin gittiğiniz yolların sonuna!... Umut ve zafer olsun yansıması yüzünüzün!...

ÖYKÜ

Duygu KARATAŞ

Kördüğüm bir öykü bu,
Sen bir bağlamanın telinden yankılanırsın,
Ben bir hühülün sesiyle kavuşurum sana.
Ne sen bilirsin, ne ben...
Böyle mahkum, böyle sürgünüz bu hayata.

Kaldığım bir öykü bu,
Hala çözemeyip yanıldığım bir öykü.
Sen bir pencereden süzülürsün odalura,
Ben bir aşkın gözlerinden,
Ne sen görürsün, ne ben...
Böyle yabancı, böyle garibiz bu hayata.

Sustuğum bir öykü bu,
Konuşulacak o kadar şey varken, küstüğüm bir öykü
Sen yazın sararan bir bozkırsın Anadolu'da,
Ben bir Akdeniz evinde saksıda sardunya...
Ne sen solarısın, ne ben.
Böyle bağlı, böyle tutkunuz bu hayata.

Kandıgım bir öykü bu,
Sonunu bilmediğim, ama inandığım bir öykü...
Sen tarlada çalışan bir kadının alın terisin,
Ben o kadının elinde nasır izleri.
Ne sen acırsın, ne ben.
Böyle fedakâr, böyle düşkünüz bu hayata.

ASLI'NDA

Aslı AKYOL

"İnsanoğlu çiğ süt emmiş" derler, ya da "Beşer, şaşar".

Bunlar hep, insan olmanın doğasından gelen bahtsız niteliklerdir, yani kişi suçsuzdur. Şaşan beşeri, bir diğer şaşırmanı vardır nasılsa, ve onu da bir diğeri... Döner dolanır, "kavanoz dipli dünya" ya dayanır bu şaşmalar; yani beşer suçsuzdur, safır, masumdur...

Aslında söz konusu olan, sadece insanoğlunun nankörlüğünden ibarettir. Yani bahslı geçen beşer; masumlüğünün, suçsuzluğunun ardında koyu bir nankörlüğüdür.

Hep hayattan söz eder, hayata söver, hayatı sever, hayatı suçlar ama vazgeçemez işte ondan. Karpisli bir çocuk gibi... Hatta bazen öylesine "zavallı"laşır onu isterken, ama bırakamaz işte, paylaşamaz da, onundur çünkü; en azından onun olsun ister.

Topu topu bir oyun olduğunu bile bile 13'ü tutturmak ya da en büyük ikramiyeyi istemek gibidir, onun için hayat. O yüzden işte, paylaşmadığı hayatından ufak haneler açarak yer verirken dahi arkadaşlarına, nankörlük güdülerini en sadık yoldaşları olur beşerin: "bencillik" olur, "öfke" olur, "nefret" olur; "-yanındayız!" diye fısıldır kulaklarına.

Tabii, sevgisi de vardır beşerin, hatta paylaşma isteği, dahası karşılıksız paylaşma isteği de; annesinden armağandır bunlar ona, topraktan armağandır. Aşık Veysef'in sadık yarından: "Kamın yardım kazma ile bel ile / Yine karşıladi beni deste gül ile" dediği topraktan.

Lakin hassas teraziye oturmuş değil işte oyun, dengeler kolay kolay oturmaz Anne sevgisinin ağır bastığı insan nadir görülür. Bunun yanında yadigarınır, "anormal" karşılanır.

Diğeri içinse oyun doludizgin devam etmektedir. Yeni arkadaşlar katılır oyuna, dolayısıyla hayatına. Kimisi bir köşede bekler, sırası geldikçe, uzak, mesafeli ve temkinli oynar oyununu. Kimisine sıra, diğerlerinden daha çok gelir, hani şu hayatında da "diğerlerinden önce gelenler" dir bunlar "dost" diye addettiklerindir... Anlayacağımız gibi, bir tür paylaşım vardır. Ortada; anne çocuğunu kollanmakta, doğruyu

göstermektedir. Ama çocuk "Ben büyüdüm!" deyip anneyi bir adım geriye itince, oyunun doğasından gelen nankör güdüler daha sık yoklamaya başlar çocuğu.

İlişkilerde sevginin hüküm sürdüğü güllük gülistanlık dönemler geçmiştir artık. Yeni şeyler yaşanmaya devam eder. Kimi çocuk annesini unutmak ister ve hayatında açtığı o ufak haneleri geri alır arkadaşlarından, en azından olmak ister. Belki suçsuzdur; çocukluğundan yapmıştır ama olan olmuştur. İşte, yıpratır ilişkisi. Belki arkadaşını da, kendini de kanatır, kemirir olanlar... Bu "çıkamaz", zamana devredilir, annenin bir diğer armağanına "Bir gün gelir" umutları bağlanır yüreklere ve oyun devam ederyol almaya.

Bazı çocuklarda ise "ben büyüdüm" tutkusu, daha yavaş cereyan eder. Annenin bir adım geride durması gerektiğini bilir çocuk, kendi ayakları üzerinde durmalıdır elbet... Ama iş bu ya, başlanır işte nankör güdülerin bunaltan fısıltılarını bastırmayı. Sevgisini paylaşır, devam eder. En azından birkaç haneyle hep hak edenlere ayırır. Dostlardır bunlar ve yaşanılacak dostluklardır sözü geçen haneler.

Ama bu kadar basit değildir oyun, karmaşıktır tabii. Oyun arkadaşlarının yanında, yabancı çocuklar da mevcuttur içeride. Okul bahçesindeki çocuklar, büyük sınıflardan olanlar, gazeteci çocuk, bakkalın çırağı çocuk, sokak çocukları... Çocukta, kendilerine ait bir haneleri yoktur ama figüranlarıdır hayatının.

Tabii, büyük çocuklar da vardır. Oyunun oynandığı mekana göre değişir bu büyükler, ki biz bunları "baştakiler" diye addederiz. İlişkilerin adı değişir, niteliği ise değişmez. Mekanın her bölümünde, oyunun her safhasında ilişkiler vardır: annesel güdüler ve nankör güdüler.

Nankör güdüler, baştakilerde önce sevgisizlik olarak ortaya çıkar. Sevmeyi unutan çocuklar, diğerlerini de unuturlar. Paylaşım pek kendini gösteremez oralarda, onun yerine "alış-veriş" vardır. Sırayla, önce sözde iyi geçindikleriyle, sonra kavga ettikleriyle sık sık "alış-veriş" eder büyükler.

Merdivenin alt basamaklarında bunları seyreden çocuklarınsa, ancak canı yanar. Alış - verişler adaletten yoksundur. Çünkü; çünkü yaşama hakları, dahil hiçbir hakları önem taşımıyordur üst katta.

Çocukta istenilirse "erdemli olma"dır. Yani kabul etme. Üst kattakileri, mızıkçı arkadaşlarını, nankör güdülerin insan sıfatında dolanıp kendilerine sırtttıkları olayları kısacası hayatı olduğu gibi kabullenmek dayatılır çocuğa.

Dört bir yandan, yüzlerce isteğe cevap vermek durumunda olan çocuk çok geç akıl eder sorgulamayı, acaba bu kabullenmiş bir "erdem" midir, yoksa bir korkaklık, bir kaçış mı... Doğrular, bildiği doğrular mıdır, yoksa düzenin işine gelen kurgular mı...

Gel gelelim sonuç hep aynıdır, bir şikayet mevcuttur ortada. Hayata dört elle sarılmak ama aynı anda ondan nefret edebilmek, durup dinlenmeksiz şikayet edebilmek.

Sahi, anne mi nerede kaldı? O, çocuğun sözde bilincinin oturduğu her yeni yaşında üçer beşer adım daha geriye itildi. Zamanla çocuk, annenin kimliğini unuttu; yalan yanlış saplantılara, anlamsız ve açıklamasız duyumlara bel bağladı:

Anne kötü, anne korkunç... "Anneyi istemek" mi, ne felaket, ne yanlış!

Halbuki o kemiren bunallımlarda, o çözümsüz sorunlarda, isyan ederken, lanet ederken, göz yaşları dudaklarımızı kavururken, uçup gidecek bir dirhem sudan medet umduk. Yüreğimize serin sular serpsin istedik, aslında orada kalmayacağını bilerek de, bir avuç serin topraktan korktuk; onu dışladık istemedik.

Oysa o, bırakıp gitmeyecekti de bizi, rakibi gibi. İyi günde demeyeceğim çünkü iyisi, kötüsü de olmayacaktı orada. Sadece annenin şefkatli kucağında sonsuz bir dinginlik. Şikayet etmeyi, alış veriş etmeyi, mızıkçılık yapmayı, nankör güdülerini köle olmayı, evet özü, bozulmamış, yıpranmamış olanı, yani ruhu teslim etmek annenin kucağına...

Ama korktuk işte, yetinmeyip korkumuzla, hırçınlaştık. Anneyi bırakmak istemeyi ittik, dışladık. Huzuru anne kucağında aramak ters geldi, ya da nankörlük cazip geldi. Neden mi?...

Öyle ufak ve gereksiz ayrıntılarla uğraştık ki, öyle saçma kurallarla savaştık ki "değiştireceğiz" diye, en başta dayatılan ve kaçınılmaz olan hükmü biz gözden kaçırdık:

Bir gün, bir yerde, oyun mutlaka bitecekti! Sonra mı?

- Elbette toprak, herşeye rağmen bizi kabul etmeye hazır annenin merhametli kolları...

İSTİRİDYE

E. Alkım
KARAAĞAÇ

Buzlu gözleri vardı. Ben bir çift gözde böyle soğuğa hiç rastlamamıştım. Hiç kalmamıştım böyle bakışların ayazında, böyle üşümemiştım. Buzlu gözleri vardı ve hiç umut vermiyordu...

Bir gün hayatın ölümcül yanına tutulmaktan bahsedersen birine mektuplarda. Sefil hayatlarda hala inancını yitirmeden duran, inanacak gücü kendinde bulan insanlara acırsınız birlikte. İçinde sevgi sözcüğünün geçmediği cümlelerde bir sevgiyi paylaşırsınız gizlice. Acıyan bakışları bile acıtıyordur aslında senin içini, ama paylaşmak vardır arada. Sonra soğuklar başlar ve içine saklandığın ceketin yalnız seni kabul eder sıcaklığına, bir ikinciyi değil...

İliklerine kadar üşümeyi bilmezsin belki,
Sen mercanlı denizlerin tanrısı
Sıcacık bir çay ister
Soğuşun kavurduğu kimsesiz dudakların
Büsbütün ayazdasın.
Ama üşümen soğuktan değilse eğer,
Hatırlamaya çalış.
Belki de açık unutulmuştur bir yerler, yüreğinde
Hava akımında kalmıştır aşkların.

İç hesaplaşmalar vakti gelir sonra. Elinde olmadan kendini sorgulamalar... Bir yerlerde senin özgür gökyüzünden uzak insanlar yandı, öldü hatırlar mısın? Bir yerlerde eksildik, koptuk, kırıldık. uyanık mısın? Değilsen eğer, üzgünüm, yeniksin kışa, gözlerin yıkanmış artık. Denizin tuzunu, kumun tozunu, güzel günler umudunu unutmuş, gözlerin zavallı. Eğer tuzluysa hala gözyaşların kucakla baharı, çünkü onlar dalgalarda güneşle yunmuş, öpülesi gözlerin.

Merhaba gelincik tazeliği.
Fikrimin ortağı,
Yakındaki dost. uzaktaki sevgili...
Merhaba!
Düşünceme özgürlük diliyorum,
Çünkü öyle hazırım ki yaşamaya...

Kıştan sonra yeşil bir mevsimi gösterir takvimler. Saklandığın ceketin düğmelerini açarsın. Ensene bırakılan bir buz parçasından ürperir gibi ürperirsin taze havadan; sonra alışırsın. Tam da artık her şeyin yolunda gideceğini düşünmeye başlamışken, (ne zaman gitti ki bile demeden) onca yardıma muhtaç bakışın arasından, yine ve bile bile buzlu bir bakışı yakalarsın. Yine ve bile bile...

Çünkü sen üşümeye açsın.
Ve buz gibi acıtarak yakan
Sevgi diye bildiğin herşeyi
Yaşamalısın.
Yine kış gelmeli, takvimler işlemeli
Bir kavga, bir savaş, bir aşk...
Ne için deli gibi atıyorsa yüreğin
Ondan kaçamazsın.

BUGÜN HERKES GİBİ

UZUN

Kahve, mum ışığı, sıralama şarkılar, kağıt, kalem. Bu gece de aynı kasvetin oynucağıyım. Kaç nefes daha bu anlam verememezlik öyküsü sürecektir?

Hiç bir yerde değilim. Ne karlı bir dağın eteğinde, ne bir geçmiş toplantısında, ne bir şarkının işlek caddesinde. Çabalarıma rağmen bastırılmış bende, hiç beklemediğim bir anda yanımda beliren bildik fırtınanın soğuşundayım. Özümü yadsıyorum.

Bu gökkuşağı bile betondan kente uyum sağlamış, renklerini gizli tutuyor mutlu olmaya hasret canlılardan. Ve yüreğimdiki çiçekleri umursamaksızın beni çiğneyen arabalar, yollar, bu kalabalık eritiyor beni. Bir de öylesine yaşamak mesaisinde hayatın!

Slyah ve mutlulukla saklambaç oynuyoruz. Uzun süredir ebe olduğum bu oyunu bugün sona erdiriyorum. Dolunayı ezip, geceyi kısır bırakacağım bu gün. Beyazı kutsuyorum. Elde kalan birkaç kimlik bilgisinden olan gurur söylüyor.

"Yok edilmeden yok olmalıyım bugün!"

Görüşleri değil midir köprünün ötesi? Ya bir kalp atımı yaklaşacaksam aradığım her ne "ise"ye. Ya düşlerimin en cesur kuşu konmak üzereyse düş bahçemin ekinine... Kurallarla erişemeyeceğimiz şeyler, ya köprünün ötesindeyse?

Yanı bilmemekteki o gizemli cazibe değilse, tüm acıları ve acımasızlığına rağmen "yaşamak güzel!" dedirten söylesene nedir? Ya köprünün sonundaki karanlıksa çaresi, fırtınalar vadisindeki yalnız bir kır çiçeği küskünlüğümün. Yanı yaşıyorsak köprüyü niye geçmiyoruz? Sadece düzenimi bozmamak için ilerliyorum diyorum köprüde, korkakça.

Eksilen her şeyin karşısında bir baş kaldırış, gölgemi büyütüyorum bu gün. Ezberlenmiş bin dörtlük gibi küçülürken, kandaş ellerin terinde nemlenmiş, renk değiştirmiş bir resim kadar kalırken, elimi uzattıkça aynadaki aksime dönerken, titreyen gölgemi büyütüyorum, köprünün ötesine geçeceğim bugün.

Hiçbir eli geri çevirmemeliyim. Tüm ikramlara minnetle dahil olmalıyım, önerilerin sınırlarını aşmalıyım yüzünüzce. Davet edilmeden girmeliyim her eve ve sesim yankılanmalı çıkarken "Hayırlarımı" bir kenara bırakıyorum. Kabullenmeye güdülüyüm bugün. Köprüden önceki son çıkışı seçmiyorum bugün. Kurallarla değil kendi mantığımla yaşıyorum.

Meleklerle emanet bir bedeni harcıyorum. Göz bebeklerim tokluk veriyor yerlerdeki sokak kedilerine. Ellerim nerede? Yavaş yavaş eriyorum bu gün. Bütün düşlerden kovuldum.

"Yok edilmeden yok olmalıyım bu gün."

KARA KALP

Ulaş ADIYAN

BİR KIZ TANIMIŞTIM, ADI ÖLÜM'DÜ

Günün kararmakla kararmamak arasında, o kızılığindeki boğuk hava ciğerlerime dokunuyordu elleriyle. Akşamın kızılığıyla içerin boğuk havasını kabullenmeye çalışıyordum. Issızlıkta, karanlıkta kaybolan bir kör gibiydim çünkü. Çünkü zayıftım... Bulunduğum yer şehrin en yüksek yeriydi sanki... Korkutucuydu hissidir ama iştisamlıydı. Buradan bulutlar o kadar yakın görünüyordu ki; acılarımı alıp, bir su damlasının içinde sesimi toprağa duyurabilecek gibiydim...

Açık havaya çıkmak istedim; bu karmakarışık, çirkeleşmiş güzelliği içime alabilmek, damarlarımda gezdirebilmek, vücudumu alıp götürebilmek için! Adımım bu sınırsız terasla temasa geçer geçmez, doğa soğuk rüzgarlarıyla bedenimi dövmeye başladı. Esintiye doğru bir çocuk gururuyla yürürken, ateş çemberinin içinde kalan bir akrebin gurur kokan o korkusunu daha bir içimde hissediyordum, kızılığın o vahşi gösterişliğinde. Hesap vermek ölümüdü!... Gözyaşlarımin kan, gözyaşlarımin kana boyuyordu suratımı, suratım ölüm kokuyordu. Gözlerimi kapadım, vals başlamıştı...

Bir kız tanıştım adı Ölüm'dü. Onu tanımadan önce ben bir ölüydüm, hayatıma anlam verecek hiçbir yağmur, beni heyecandırarak hiçbir ateş yoktu, ta ki terasta bağırarak, haykırarak okuduğu şarkıyla yere inen, tenime yapışan yağmura; ta ki o sesle beraber içimdeki ateşi başlatan kıvılcımı oluşturana kadar...

Günler geçtikçe ona daha çok alışıyordum, daha da güçleniyordum onun enginliğiyle... Onunla beraber bir sürü gelişme yaşadım! Caddede, kalabalık yerlerde yürürken insanların yüzlerine rahatça bakmaya başladım; hani o çekindiğim, hiçbir sınıfa sokamadığım insanları, sonra onları anlamaya ve tanımaya... Sonraları insanların içinde seslice konuşmaya başladım, sonra bağırma... Daha sonra gülmeye başladım, sonra kahkahalara... Yine o insanların içinde haykırarak ağladığımı biliyorum! Bir süre sonra tırnaklarımin uzunluktan anlamam kemirmediğimi tırnaklarımin... Yüzümdeki o belirsiz ifade yerini bir denizin hırçılığına, bir mevsimin sancısına, kurak bir toprağın yağmura susamışlığına bıraktı. Kedere, umuda, kaygısızlığa... Yüzümdeki ifade karamsarlığa dönüştü belki, karalığa, belki de en büyük mutluluğa ama her şeyden önce yüzüm yaşama döndü, dönüştü! Kanım hayat kokuyordu, ölüm damarlarımda dolaştığı, içime girebildiği için. En önemlisi aşık olmuştum, aşkı tanıdım ama öyle bana gösterdikleri, gördüğüm gibi değildi benim yaşadığım... Bir kuşun kanatlarında kalıyordu, sümüksü bir çocuğun yüzündeki kaygısızlıkta, ulu bir çınarda; doğanın, hayatın, her parçasında... Hiç duyulmayan şarkılarda, karanlıkta kaybolan sessiz sokaklarda... Öylesine büyüktü ki bendeki aşk, öylesine gizli ve öylesine anlaşılması zordur ki; bu duyguyu anlatacak bir şiir yazılmamıştı dünya üzerinde.

Zaman, Ölüm'ün sürekli kendini feda ettiğini; sürekli kazanan, alan tarafın ben olduğumu anlatmaya yetiyordu. Sürekli küçülüyordu ölüm, benim kahkahalarım arttıkça, tırnaklarımin uzadıkça... El ele tutuştuk deniz kenarında, birbirimize anlamsızca bakıyorduk! Dalgaların sesi gittikçe artıyordu ve dalgaların parçalarcasına vurduğu iskele ağlıyordu. Dalgalar o delicesine sesi çıkarttıkça, Ölüm'ün daha da küçüldüğünü çaresizlik içinde izliyordum. Birden ölüm o görkemli sesi delerek, ellerimin arasından kayarak kayboldu. Durmadan ağladım bir bitişin başlangıcına ve de tek tesellim bir bitişin başka bir başlangıç için güvercin uçurduğu oldu gökyüzüne...

O terasa gittim tekrar. Yine o kösnül kızılığı beklemiştim, gitmek için. Yine bir ses bekliyordum, bir şarkı... Kendi şarkısıyla gelmiş, dalgaların şarkısıyla gitmişti. Yine kendi şarkısını bekliyordum, içimde tüm denizleri çarşaflaştırmanın inancıyla... Söylediği şarkı, anlaşılmaazlığın şarkısı, yine havada yankılanıyordu fakat bu defa benim sesimle! Kelimeler, sesler ister istemez atıyorlardı kendilerini içimden; dökülüyorlardı ağızımdan... Gözlerim kapalıydı, ne zaman kapatmışım? Gözlerimi açtım, dışarıyı açıyordum, zaman aynıydı, durduğum yer aynı... Anlaşılan hayalin içinde gerçek bir yaşam vardı.

Hayatım bir anlam kazanmıştı yağın yağmurla ve içimde olmayan ateş şu an yanıyordu. Ölümle yaşadıklarım içindeydi, saklıydı... Her şeyi ben mi yaratmıştım? Beni yaşama döndüren düşlerimin bir kırıntısı mıydı, o kimdi?

Hesap vermek ölümüdü, gözyaşlarımin ölümüdü o zaman! Birkaç dakika, birkaç saniye önce... Gözyaşlarımin hala gözümde dans ediyordu. Gözyaşlarımin umuda, yaşama dönüşmüştü. Her damarımda ayrı bir duygu akıyordu, kanımın her damlası yaşamın ayrı bir parçasıydı. Onunla, ölümle yapmıştım vals... Vals bitmişti kıyıya vuran dalgalarla... Yaşam kokuyordu her yer. Birkaç saniye içinde, bu kadar küçük bir zaman dilimde ölüm bana yaşamı göstermişti yaptığımız valste. İnanmak o kadar, yani öylesine güçlü ki; şaşkınlığım o kadar büyüktü ki... Ve vals o denli kaygısızcaydı ki...

Bir kız tanıştım, adı ölüm'dü... Güzel mi bilmiyorum. Yaşamamış, yaşatmaya gelmiş bir ölüydü. Saçları uzun mu bilmiyorum, hatırlamıyorum. Düşlerimde yarattığım bir ölüydü. İnsanların içine gidiyordum; bağırma, gülmeye, ağlamaya...

Bir kız sevmiştim, adı ölüm'dü...

SORUN NE?

Ecenur AYDIN

Mesele belki de düşüncelerimizde. Hangimiz biliyor ki doğru düşünmeyli? Hayat sancılarında bir solucan gibi kıvraniyoruz. Yumurtadan yeni çıkmış bir kuş gibi afallıyoruz. Durmuyoruz; bırakıyoruz kendimizi zamana. Başımızı döndürüyor, atıyor bizi bir kadeh dolusu şarabın içine. Çok hızlı geçiyor zaman. farkında değiliz olanların, yaşananların. Belki de şu anda bir canlı, cansız duruma geçiyor, kim bilir?

Düşünmüyoruz diğer insanları. Belki de düşünmek istemiyoruz, sakın denizi dalgalandırmamak için. Benciliz. Hem de çok... Kalbimizlin kapılarını yalnız kendimize açıyoruz. Paylaşmıyoruz sevgimizi diğer insanlarla. Koklamıyoruz bir çiçeğin doya doya. Attığımız her adımda bir karıncayı ilticliğimizle düşünmüyoruz. Her bağışımızda bir çocuğun elinden şekerini aldığımızı unutuyoruz. Yıldızları seyredip sevgi sözcükleri fısıldıyoruz sevgilimize. Ama içten mi, değil mi bilinmez.

Amacımız olmadan yaşıyoruz bu kelebek hayatımızda. Ağaran her saç tellimizin hesabını zamana soruyoruz. Çözüm üretiliyoruz.

Rakı kadehlini koyarken meze tabağının yanına, aklımızda olan şeyi devirmek. Bilmiyoruz bir şeyi tadında bırakmayı. İçilirken rakılar ardı ardına biraz daha geçiyoruz kendimizden. Dostalar masası meyhaneye dönüşüyor rakının etkisiyle kayan gözlerimizin önünde. Kim bilir meyhanenin sonunda belki de kavga, kavga sonunda da dost ayrılığı var.

Hayatımızın gülleri blir blir solup, diken olup çalılığa dönüşüyor. Niye mi? Düşüncesizlik, sorumsuzluk ve doyumuzluktan. İşte sorun bu! Sorun duygu ve düşünce yetersizliğimizde. Sorun bızız. Bu yüzden her durumda güne dönüşmüş aptal yarasaları oynuyoruz. Hep birlikte çekti düzen verelim kendimize. Düşüncelerimizin efendisi olalım. Azımla...

BİR KİTAP YAZAR

Schrödinger'in Kedisi
Alev ALATLI

Ashı AKYOL

Tüm hayalleri, umutları, karamsarlıkları, "gerçek" diye addettiğiniz yanılsamaları, doğruları, hatta yanlışları bir kenara bırakın.

Sadece aklınızı alın yanınıza. Aklınızı diyorum, mantığınızı da değil; çünkü mantık diyerek sahiplendiğiniz tüm yargılar, varılmış doğrular, uzaklaştırılan yanlışlar: evet, "mantık" diye nitelendirildiğiniz o, aslında size alt olmayan kurallarla oynadığınız oyunun klavuzu bu yolculukta sizi ortada bırakacak.

Alev Alatlı, sizi insan yapan her yönünüzle sorgulanmaya davet ediyor. Uzun bir yolculuk, uzun ve özveri isteyen.

Bir Türk aydınının, hepimizin gözlerine yerleşen sıs perdesini kendinde aralama çabaları ve bu süreç görülüyor Schrödinger'in Kedisi'nde.

Tutucu bir çevrede yetişen İmre, kendisine dayatılan ve körü körüne kabul etmesi beklenen her hükümde, gizli bir küçük parantez açabiliyor, ve biz insanların bakıp göremediğimizi, duyup anlayamadığımızı, ve evet koşulsuz kabullenip sorgulamadığımızı yerleştiriyor bu parantezlere.

Her biri apayrı uçlarda, kendi doğrularıyla yaşayan aile bireyleri yön veriyorlar hayatına ve ilk durağı, somut ilimlerde aramak oluyor gerçeği. Ancak Aristo'nun 0/1 mantığı, onu açıklamasını yapamadığı gerçeklere, bunların gerçek mi yoksa kurgu mu olduğu sorusuna götürüyor. Derken bu farklı anlayışı, kendisindeki noksanlık olarak benimsiyor, her şeyi bırakıp İmre'yle birlikte içine kapanıyor, kendine...

Doğruyu, gerçeği, siyah-beyaz yaklaşımı, Aristo'yu, Eflatun'u sorguluyor içeride. Yazık ki, aradığı cevaplar hiç orali olmuyor ve kadın bu cevapları bulma isteği ile, metodunu değiştiriyor. Aldığı psikoloji eğitiminden sonra kısmen, ayakları daha sağlam basan İmre, değer verdiği fikir adamlarıyla da yaptığı uzun konuşma, tartışma ve sohbetlerden sonra, aradığı cevapları "fuzzy" mantıkta bulabildiğini görüyor.

Bu esnada ensesine kadar dayanan Yeni Dünya Düzeni, Anadolu'yu küçük devletçiklere parçalıyor, sorgu-sualsiz Yüce Pir'e ve dergahına biat edenlerle çekirdek kadrosunu oluşturuyor, bu anlayıştan uzak; mahrumiyet içinde yaşayan Sömürölmezler ve Lanetliler'i düzenin dışına itiyor, "biz" kavramını öldürerek, bireyselliği, kındarlığı, Batıllığı yavaş yavaş belirlediği sınırlarda empoze etmeye koyuluyor.

Sözü geçen Yeni Dünya Düzeni'nin gelip de, kapısına dayandıkları içinse, tek bir seçenek var: düzeni kabul etme, gönül rızası ile islah olma; aksi halde genleri yok edilerek ölüme mahkum edilen Sömürölmezler ve Lanetliler'e katılma.

Bu arada, problem yumağı içinde yolunu bulamayan Devrim Kuran'a kendi metodlarıyla yaptığı tedavi de işlemeyince, onun ölümüyle sonuçlanan kötü süreçten, yine kendisi sorumlu tutuluyor İmre'nin.

Tüm bu olanlar içinde, kendi cinsiyetini benimseyememe, sevdiği insanlarla bir şeyleri paylaşmama, ailesini anlayamama ve herkesten uzaklaşmak kendi içine gömülmeyle sonlanan şu süre zarfında, bu alternatif İmre'ye de sunuluyor.

Andrianople İslahhanesi'nde, Yeni Dünya Düzeni'ni,

gözlerini kulaklarını kapatarak içine sindirme çabaları...

Tahmin ettiğimiz gibi roman, güçlü olan bu Koalisyon Yolu'nun zaferiyle noktalanacakken yepyeni bir soru işareti yerleşiyor akıllara.

Buradan anlıyoruz ki kabus bitti, ancak rüya henüz başlıyor. Yakında çıkacak olan Schrödinger'in Kedisi - Cilt 2'de bu rüyayı da yaşamamız mümkün olacak.

Alev Alatlı, çürüyen düzeni köşesinden aralıyor. Dıp dibe olup da fark etmediğimiz, bu düzenin kokmaması için yapılan hiç bir kamufle, bir aydının çabasının önüne geçemiyor elbette.

Bunu bu kokuyu almakta olan herkes dinleyin:

Alatlı bu kitapta bir çeşit anti-ütopyadan söz ederken, karamsarlıktan ziyade gerçekçilikle yola çıkıyor.

Aslında rüşveti, yolsuzluğu gönülden destekleyenleri, inandıklarından taviz vermezken en rezil durumlara göz yuman; bunu doğruymuş gibi görebilenleri, sorunlu gençliği değil; aksine bilinçli gençliğin sorunlarını yansıtıyor.

Bizi, bizden daha iyi gözlemliyor. O halde hakkını vermek lazım. "Ben düşünmeyi henüz unutmadım" diyen herkes, bu kitabı okumalı!

KÖRLÜK

- JOSE SARAMAGO -

İnci KATIRCI

Bir adam kırmızı ışıkta beklerken birdenbire kör oluyor. Daha bu şoku atlatamadan çevresindeki insanların da kör olmalarına tanık oluyor. Bu körlüğün bir salgın hastalık gibi yayılması karşısında tek çözümün tüm körlerin karantinaya alınması olduğuna karar veriliyor ve körler bir hastaneye kapatılarak insanlardan soyutlanıyor. Bu hastanedeki körler arasındaki dayanışma, yardımlaşma ve sonunda koşulların iyice kötüleşmesi sonucu açığa çıkan iktidar hırsı, egemen olma dürtüsü hastanede neredeyse bir savaş başlatıyor.

Kitapta en çok üstünde durulan olgu, insanların kendilerinden daha kötü olan birine karşı hissettikleri üstünlük duygusu ve bencillik. Kitap, iktidardakilerin bencillikleriyle her gün daha yaşanmaz hale gelen dünyada, insanlıklarını kaybetmeden yaşamaya çalışan insanların mücadelelerini anlatıyor.

ne

Başak SORAN
Elvan PALABIYIK

Ancak Bir Benzerim Öldürebilir Beni

Metin Kaan UYGUNTÜZEL

- Cezmi Ersöz -

Bu kitapta hayatı buldum. İnsanın kendinin dostu olduğunu ve aynı zamanda da kendinin düşmanı olduğunu, insanın kendini kurtarabileceğini veya öldürebileceğini gördüm.

Yüzüncü Ad

Umut Aydınoglu

- Amin Mauloff -

Baldassane isimli bir kitapçının bir yıl boyunca Yüzüncü Ad isimli kitabın peşinden koşarken yaşadığı maceralar ve tuhaf olaylar akıcı bir dille anlatılıyor.

Nietzsche Ağladığında

Bora ÖZKAYA

Prof. - yazar Freud Breur, Nietzsche gibi yüzyılımıza damgasını vuran filozofları bir araya getirmiş bu kitapta. Aralarındaki konuşmalara siz de katılıyorsunuz. Kendi içinizde uzun bir yolculuğa çıkıyorsunuz. İlgilenenlere...

Yıldızların Efendisi Hayyam

Hatice Ümrân EVREN

- Harold Lamb -

Aşkın, bilimin özgür eleştirinin, yıldızların efendisi Ömer Hayyam hakkında yazılan çok az kitaptan biri. Sağlam kaynaklara dayanan, bir bilim adamı ve şairin başından geçenleri akıcı bir dille anlatan Ömer Hayyam'ın bilime kattıkları kadar yaşadığı aşkı ve duyguları da yansıtan, her kitaplıkta bulunması gereken bir kitap. Yıldızları sevenlere tavsiye ederim.

Yaz Bitti

Özge YAZAN

- Murathan Mungan -

Yaşanıp bitmiş bir ilişkinin analizinin yapıldığı roman oldukça duygusal bir boyuta sahip. Bazı bölümlerin şiir şeklinde yazılması akıcılığı artırmış. Şiirsel eserlerden hoşlanan duygusal insanlara tavsiye ederim

Okuyor? Şahika

Ayten ÖZMEN

- A. Cronin -

Fakir bir adamın önce doktor olup sistemle olan kavgalarını, bu sistemin içine girişini, yükselmek ve para kazanma hırsının ona neler yaşattığını, bir hastanede insanların ne gibi iğrenç numaralarla sömürüldüğünü anlatıyor.

Çakırcalı Mehmet Efe

Abdullah ADIYAN

- Yaşar Kemal -

Bana göre asaleti ve korkusuzluğu ile örnek bir insan olan Çakırcalı'nın çıkardığı bütün vukuatlarda kendini haklı görmesi, kendisinin hiç bir zaman istemediği halde dağa çıkmak zorunda kalması ve dağda yaşadığı maceralar sürükleyici bir dille anlatılıyor.

İç Kitabı

Mehmet DÖNMEZ

- Ece Temelkuran -

Genç gazeteci - yazarlarımızdan Ece Temelkuran'ın 2. kitabı. Yazara göre yeni çağın yeni kıtası "iç" tedir. Kendine dair hikayeyi çok yalın ama sarsıcı bir dille, sembolize ederek anlatıyor. Kendiyle yüzleşmek ve kendini tanımak isteyenlere.

Petros Amca ve Gold Bach Sanısı

Elvan Palabiyik

Sessiz sakin, herkesten uzak bir hayat süren Petros Amca'nın hayatının yeğeni tarafından incelenmesi ve onun bütün hayatını Gold Bach sanısını ispatlamaya harcamış ünlü Yunan bir matematikçi olduğunun bulunmasını anlatan kitap güzel ve ilgi çekici olduğu kadar içindeki matematik teoremleri ilgilenmeyenler için sıkıcı olabilir.

OSMANLI ve MİRASI

Hürriyet'in internet sitesinde Serdar Turgut'un çıkardığı "Agora" isimli internet gazetesinde bir polemik vardı. Bir okur insanlara yanlış tarih öğretildiğini, Osmanlı'nın sadece yıkılışını kutlamamız gerektiğini, kuruluşunun 700.yılı diye bir kavram olamayacağından bahsetti. II. Osman'ın (Genç Osman) ne kadar hunharca katledildiğinin hiçbir resmi kaynakta geçmeyeceğinin altını çizdi ve benzer örneklerle dayanarak "uyutulduğunu" söyledi.

Devletin resmi bir tarih görüşü vardır. Yani Rambo filminde ideal Amerikan askeri tanımlamaktadır, bu imaj insanların beynine şırıngalanmak istenmektedir. Yalnız tarih böyle basit genellemeleri kabullenemeyecek kadar hassas bir konudur. Örneğin II. Osman'ın nasıl öldürüldüğünden ziyade neden öldürüldüğüyle ve bunun sonuçlarıyla ilgilenir, bunun analizini yapar. Yani İlber Ortaylı'nın deyimiyle "Hikaye anlatılır gibi tarih anlatılmaz" Ama bunu savunan insanların niyeti başkadır. Bu olayın sebebi Türkiye'de -ne yazık ki- var olan ben bilirimci tavırlarından vaz geçmeyen elit kesimin duyduğu aşağılık kompleksinde düğümlenmiştir. Yani onlara göre Osmanlı zavallı, gelişmemiş, cumhuriyete hiçbir olumlu miras bırakamamış, unutulması gereken bir olgudur. Bu kadar bağınaz bir düşünce tepkisel olarak daha abuk bir düşünceyi doğurmuştur. Osmanlı'da her şey kusursuzdu. Ülke mükemmel yönetildi vs.

Halbuki Osmanlı birçoklarının bildiğinin aksine değişim halinde olan, daha iyiye doğru evrilmeye çalışan, yaşama şansını sonuna kadar zorlamış bir devlettir. Birçok coğrafyayı ve milleti iktisadi, sosyal hatta siyasal alanda etkilemiştir. Şu anda sorumlu bölgelere bakın: Hepsi bin zamanlar Osmanlı toprağıydı: Ortadoğu, Balkanlar, Irak vs...

Diğer taraftan Osmanlı Türkiye'ye özellikle ekonomik açıdan çok ağır faturalarla dolu miras bırakmıştır. Ülkede ulaşım tamamen yabancıların kontrolündeydi. Sanayi yoktu. Ama bu tarih bize rağmen değil bizim içindir ve işimize gelsin ya da gelmesin bize aittir, hatasıyla - sevabıyla...

Yapmamız gereken hatalardan ders çıkarmaktır, ilerlememizin ve ayağımızdaki prangaları çözmemizin tek yolu budur. Hiç bir Atatürkçü unutmamasın ki bu ülke elma, üzüm ve incirden başka bir şey üretemezken Bizans tarihçisi yetiştirip dış ülkelere gönderiyordu. Redd-i miras herhalde en çok Atatürk'ün karşı olduğu şeydir.

GERÇEĞİN ve HAYALİN BİRLEŞTİĞİ NOKTA;

TIYATRO

Gökşen ŞAHİN

"Trajedi, komedi, vodvil gibi sanatsal türlerin yazılması ve sahnelenmesi sanatına tiyatro denir." gibi bir açıklama tiyatroyu sadece anaokulu çocuklarına anlatmak için yeterlidir.

Anlatılması bu kadar basit olan bir kavram değildir tiyatro... Yüzyıllar boyunca, hayatını bu işe adanmış binlerce insanı barındıran "hayal ve gerçek" kombinasyonudur. Tiyatro bir gerçeği taklit etme sanatıdır. Bununla birlikte tüm edebiyat ve sanat türlerini de içinde barındıran bir kavramdır. Tiyatro; bir konser veya bir dans gösterisi gibi seyirciler karşısında, insanlar tarafından canlandırılır. Bunun yanı sıra resim ve sinemaya da benzer. Onlar gibi insanın yokluğuna dayanır, yani anlatılan ve canlandırılan kişiler tamamen hayal ürünüdür. Buna göre tiyatrodaki her oyun bir yanı ile tamamen gerçektir: Çünkü gerçek seyirciler önünde, o seyircilerle aynı zaman dilimindeki oyuncular tarafından sahnelenir. Fakat konusu, dünyanın gerçekliğini anlatan hayal ürünleridir. Yani tiyatro gerçek zamanın hayalini anlatan bir edebiyat türüdür.

Tiyatronun yüzyıllardır geçirdiği evrimler ve yenilikler, tiyatronun iki ayrı sınıra olan hayal ve gerçek arasındaki: gidip gelmeleri yüzünden olmuştur.

Bu, sanki karmaşık gibi görünen kavramı, bize en iyi anlatan şey, herhangi bir tiyatro oyununu izledikten sonra içimizde oluşan o duygudur. Bitmesini hiç istemediğimiz bir rüyanın aslında gerçek olduğunu anladığımız andaki hislerimiz bize tiyatroyu ve tiyatro aşkını en iyi anlatabilecek olandır...

Bunlar, bizim tiyatro hakkındaki görüşlerimizdir. Ayrıca tiyatro ile iç içe yaşayan emekli öğretmenler Hüsnü Ertung ve Sabahat Çetinkaya'nın görüş ve düşünceleri, tiyatroya bakışımıza bir nitelik kazandırdı. Yaptığımız röportajdan bir kesit sunuyoruz.

Gökşen : Tiyatroya nerede, nasıl başladınız?

Hüsnü Ertung : 1957'de Ortaklar'da güldürü tarzı oyunlarla başladık. O zamanlar Ortaklar Anadolu Öğretmen Lisesi'nde öğrenciydim.

Gökşen : O zamanlar tiyatroya ilgi nasıldı?

Hüsnü Ertung : O zamanlar İsmail Dümüllü gezici tiyatrolarla gelirdi. Geldiği yerlerde salonlar dolardı. Hatta seyirciler o kadar ilgili ve duyarlıydılar ki oyun 'esnasında salondan bir ses çıktığında oyunu yarıda kesip ses çıkartan izleyici dışarı çıkartılırdı.

Gökşen : Sizce sanat nedir? Gerçek sanatçı nasıl olmalıdır?

Hüsnü Ertung : Sanat, karşı çıkmak yani boyun eğmemektir. Kişi kendindeki çelişkileri sanat yoluyla bulur ve yüzündeki maskeyi çıkarmak ona bu şekilde çok daha yakındır. Sanat, insanın insanlığını ortaya çıkarır. Sanat ve yaşam bu yüzden sürekli çelişir. Yaşam, çıkar demektir. Kişi, çıkarları doğrultusunda hareket eder ve felsefesi de "Bana dokunmayan yılan, bin yaşasın!" şeklindedir. Sanat ise insanlığı, gerçek insanı arar. Çıkarıcı değil, toplumdur. Sanatın ana felsefesi isyan etmek olduğu için sanat aykırıdır. İnsanlara doğru olanı gösterir ve seçim hakkını kişiye bırakır. Yaptırım gücü yoktur. Sanat ayrıca bir çeşit özgürlüktür. Kısıtlamaların getirildiği, kalıplarla yaşanmaya çalışılan bir ortamda sanat yaşayamaz. Gerçek sanatçı da fazlalıklardan arınmış insandır. Yüzündeki maskesinden kurtulmuş, kişisel ve çıkarıcılığı kafasından atmasını bilmiştir. Kendini yakalamaya başaran, belirli kalıplar arasına sıkışmayan, asi insandır. Tabi ki; bunlarla beraber üreten, yaratan ve içindeki çocuğu hep yaşayan insandır.

Gökşen : Ay-Kar-Yay (S.S. Aydın Bilimsel Kültürel

Araştırmalar - Yayıncılık ve Üretim Kooperatifi) olarak amaçlarınız nelerdir?

Hüsnü Ertung : Halktan oluşan insanlarla birlikte sanatın her dalında etkin olmayı ve sanatı yaşatmayı, amaçlıyoruz. Her türlü sanat dalı şu an Ay-Kar-Yay bünyesinde var ama tiyatro üzerinde daha etkin durumdayız. Oyuncularımız şu anda amatörler fakat gerçek hayatlarından da esinlenerek oynadıkları için oyun güzelleşiyor. Mesela "72. KOĞUŞ" oyunumuzda berber bir arkadaşımız, berber rolünde oynamıştı.

Gökşen : Ay-Kar-Yay olarak oynadığınız oyunlar nelerdir?

Hüsnü Ertung : İlk olarak Güner Sümer'in "Yarın Cumartesi" adlı oyununu oynadık. İkinci olarak Orhan Kemal'in "72. KOĞUŞ" adlı oyununu oynadık. "Yarın Cumartesi" adlı oyunumuzu İzmir, İstanbul, Aydın ve Ankara'da oynadık. İstanbul'da oynadığımız oyun depremzedeler içindi ve geliri depremzede çocuklara bırakıldı. 25 Şubat'ta ise "Yarın Cumartesi" adlı oyunumuzu Berlin ve Köln'de sergilemek üzere Almanya'ya gidiyoruz.

Gökşen : Siz halk kaynaklı yapılanma için neler düşünüyorsunuz?

Hüsnü Ertung : Biz bir kültür evi kurmak istiyoruz ve bu kültür evinin yapılması için devlet bütçesini kullanmak yerine halktan yapılacak yardımlarla bu kültür evini kurmak, aşağıdan yukarı yapılanma olduğu için sağlıklı bir yapılanma gerçekleştirmek istiyoruz. Oyunlarımızda bu kültür evinde rahatça sergilemeyi amaçlıyoruz.

Gökşen : Sizleri yeni bir oyunla tekrar izlemek isteriz. Halk evlerinin kurulması projesini başarıyla gerçekleştireceğinize inanıyoruz. Bize vakit ayırdığınız için teşekkür ederiz.

Hüsnü Ertung : Rica ederiz.

YARIN CUMARTESİ

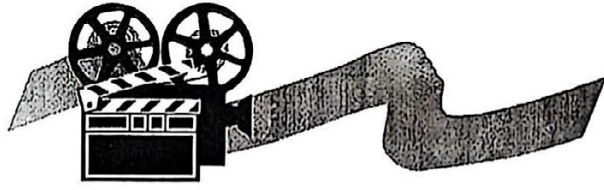
Yazar: Güner SÜMER

AY-KAR-YAY

Ü. Hatice EVREN

Güner Sümer tarafından yazılan Yarın Cumartesi geçtiğimiz günlerde Aydın'da Ay-Kar-Yay tarafından gösterime sunuldu. Oyunda yaşamın gerçeklerini kendi iç dünyasıyla birleştiren yazar, bu yapıtta bir kavgada yanlış anlaşılma üzerine cinayetten tutuklanan Tarık'ın cezaevinde hayalini kurduğu cumartesiye ulaşmak için gösterdiği çabaları anlatıyor.

Oyun gayet gerçekçi işlenmesine rağmen bazı bölümlerinde fazla içe dönük ve durağan. Bazen yaşamın hayal ettiğimizden daha zor olduğunu anladığımızda hala tutunabileceğimiz umutlarımız olduğunu hatırlatan yapıtın en belirgin özelliği ise izleyicinin herhangi bir bölümde kendi iç dünyasından bir şeyler bulması. Oyuncuların karakterlerle bütünleştiği yapıtta ise tek eksiklik oyundan kopan sönük sahneler. Bu ışıklandırmada yapılan, arka plandaki ufak hatalardan kaynaklanıyor. Amatör bir topluluk olmasına rağmen olabileceğin en iyisini sergilediler. Sergileyecekleri oyun için sahne olmaması da bir dezavantaj. Umarım en kısa zamanda kendilerine ait bir sahneleri olur.

CAST AWAY

Cihan YILDIZ

Başrollerini Tom Hanks ve Helen Hunt'ın paylaştığı, yönetmenliğini ise Robert Zeweckis'in yönettiği film - bence- şu anda gösterimdeki en iyi yabancı yapım.

Fragmanlar size film hakkında "Basit bir R.Crusoe uyarlaması" fikrini verebilir, fakat inanın bana film oldukça özgün. Konusu ise şöyle: Fedex Corgo şirketinde çalışan ve hayatının büyük bir bölümünü işi gereği seyahat etmekle geçiren sistem mühendisi Cheek Naland (T.Hanks) yine bir gün bu iş seyahatleri yüzünden ayrı kaydı sevgili Kelly'le vedalaşıp rutin görevlerinden birine gider. Ama uçak okyanusa çakılır ve şans eseri Naland kazadan sağ kurtulur. Artık bir ıssız adada yalnızdır. Tek arkadaşı, suratını kendi kanıyla çizdiği bir voleybol topu olan Noland, ilkel insanlar gibi yaşamaya başlar. Mesela "ateşi" keşfeder. Dört yıl boyunca "arkadaşıyla" ilkel bir yaşam süren Noland artık bir sal yapıp okyanusa geçebileceğini düşünür. Ama herşey yolunda gitmez ve sal okyanus dalgalarıyla parçalanır. Buna rağmen Noland bir gemi tarafından bulunur ve yaşama geri döndürülür.

Filmin gidişatı kısaca böyle. Yalnız özellikle dikkat etmenizi istediğim birkaç sahne daha var. Noland ve Kelly arasındaki vedalaşma ve hediyeleşme oldukça ilginç. Bir de Cheek'in bu sahnede uçağa binmeden söyledikleri. Etkileyici sayılabilecek diğer bir sahne de sal için "ip" arayışı. Bu sahne ilkel bölümlerde daha anlamlı oluyor.

Bu arada filmin bence tek olumsuz yönü, diyalogların özellikle de son birkaç dakika boyunca fazla karışık ve felsefi olması. Ama iyi takip edilirse çok anlamlı birkaç mesaj veriyor olması bu eksikliği bir nebze olsun kapatıyor.

Dediğim gibi "Cast Away" vizyondaki en iyi yabancı yapım şu aralar. Tom Hanks'e Oscar adaylığı getiren bu filmi mutlaka izleyin derim.

Vizyondaki diğer yabancı yapımlar ise şunlar:

Proof Of Life: Meg Ryan, bu filmde tanıştığı R.Crowe için evliliğini yıkmıştı. Uluslararası rehine ticaretini anlatan film, aksiyon severler ve Meg Ryan hayranları için hoş bir seyirlik olabilir.

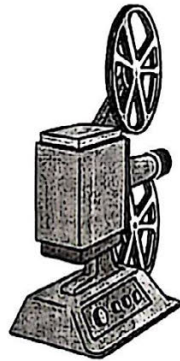
Family Man: Başroldeki Nicholas Cage üzerine kurulu bir film. Aynı tema "Ben, şahsen, bizzat kendim" de de işlenmiştir.

Want Women Want : Mel Gibson ve Helen Hunt'tan tıpkı Family Man'de olduğu gibi mucizevi ve komik olaylarla dolu bir film. Özellikle Mel Gibson hayranlarına hitap ediyor.

SİNELEŞTİRİ

Bahadır YABAŞ

Türk sineması 2001'e çok hızlı girdi. Başta Vizontele olmak üzere Filler ve Çimen, Komiser Şekspir gibi iddialı yapımlar yerli sektöre hız verirken, bol ödüllü yabancı yapımlar da ardarda vizyona girmeye başladı. Bu arada Oscar adayları da açıklandı. Beklenen oldu ve "Gladyötör" birçok dalda aday gösterilerek Oscarlarda ne denli iddialı olduğunu bir kez daha kanıtladı. Ama beklenmedik gelişmeler de oldu. Soderberg iki filmle aday gösterildi. "Crouching Tiger-Hidden Dragon" ise film dalında yarışması beklenirken "En iyi film" dalında da aday oldu.

VİZONTELE'DEN GÖRÜNTÜ

Gökşen ŞAHİN

Niye bu kadar büyütüldüğünü, haftalardır neden gündemden inmediğini anlamak için gitmişim sinemaya... Başlayana kadar da hep bunları düşündüm. Alt tarafı bir filmde ne vardı ki bu kadar abartılacak?... Tek özelliği çok fazla ünlüyü bir araya getirmesidir, belki de çok para harcandığı için bu kadar abartılıyor diyordum.

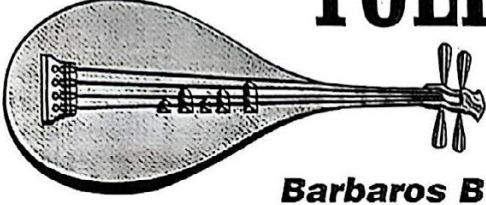
Fakat hepsinin filmin başlayana kadar olduğunu anladım. Film başladığında ünlülerin isimlerinin de, harcanan paranın da önemsiz olduğunu fark ettim, çünkü bu film hakkında yazılan tüm yazılan hak edecek kadar güzeldi. Oyuncular çok doğal, mekan ise eşsiz güzellikeydi. Filme fazla gelen hiç bir sahne veya olay yoktu. Yılmaz Erdoğan, gerçekten sanattan kazandığını, sanata yatırıyordu.

Film sadece beni değil, tüm izleyenleri etkilemişti. Çünkü izlerken kahkahalarla ağlıyorduk. Gülerken gözlerimizden gelen yaşlar, bir anda hicrıkırıklara dönüşüyordu. Ağladım savaşın vurduğu sevdaların tükenişine ve kahkahalarla güldüm, şimdileri "aptal kutusu" dediğimiz bir alete o zamanlar verilen değere... Daha sinema sanatlarının kendilerini gördüğünü sanacak kadar dış dünyadan uzak insanların yaşamına üzülüm ve kendi deyimleriyle.

"hayal kırıklıklarının başkentinden" vazgeçemeyişlerine... Sinemadan çıkınca anladım ki, hiçbir şey televizyondan pardon "vizontele"den görüldüğü kadar basit değildi...

KESİŞEN YOLLAR

Barbaros BENSÖY

Yeni Bir Soluk

N. İlker ERÇİN
M. Tahir YUMUKOĞLU

Geçmişin derinliklerinden yükselen bir çılgılık... Uzun bir sesleniş ve yüzyıllara dayanıp, direnip, bugüne kadar korunmayı başarmış. Her şey aynen gelmiş neredeyse. Kostümler, şarkılar, sözler... İki ileri bir geri adımlar bizi beş yüz yıl öncesine götürüyor. Ama, sanki bir şeyler eksik o kalın elbiselerin altında, zayıf adımlarla ilerleyen insanların bakışlarında. Bütünlük... Bütünleşmemişler İstanbul'u bize bırakan o kostümlerin asıl sahipleriyle.

Efelerimiz, kostümü giymeye dahi üşenirken nasıl koruruz ki gelenek ve göreneklerimizi.

Halk müziği ölmez der bir çok insan. Bunca zamandır taşınımı başarıyla sonuç vermiş. Neden ölsün ki? Ancak, hiç zannetmiyorum sadece geçmişten gelen geleneği korumak için dinlesin bu müziği insanlarımız. Sözleri bu kadar doğal ve insan sevgisiyle dolu olan bir müzik her zaman dinleyici bulur. Fakat; ya gerçekten derinden hisler uyandıran bir müzik değilse bazıları için? Hissedemiyorsa o aşkın sözleri yazarken hissettiklerini? O zaman devam etmez mi geleneklerimiz? Ancak, doğamızda yok mudur zaten farklı olmak? Sonra

kendisi seçer onu. Kalbinden geçenleri açığa vuran, gitmek istediği yerlere götüren melodiyi... Böylece herkes kendi yolunu kendisi çizerve şekiller verir avuçlarındaki hamura.

Ne kadar barışık olmasa da dinleyicinin kulağı o türkülerin melodisine önyargıyla yaklaşmayıp, o büyülü sözlerde kendinden bir parça bulup yaşatırsa o annemizin, yarımızın "oya" ladığı sözler işler içimize.

Benim gibi yabancı müzik dinleyen kitle, bütün kapılarını halk müziğine kapatmamalıdır. Çünkü, aynı özelliğe sahip insanlar birbirlerini her zaman daha sıkı kucaklarlar. Tüm yıldızlar birleşip, aydınlanınca gökyüzü; hiçbir pürüzle karşılaşmadan tüm coşkusuyla çıkar ağızdan şiirler, tüm varlıklarını gösterir efeler yerleri inletirken.

Bu sayıdaki müzik köşemizde, geçen sayıdaki Top 10 muhabbetinden sıyrılarak, yeni bir çizgi yakalamaya karar verdik. Ne yapalım diye düşündük ve sonuç olarak hoşunuza giden bir albümü sizlerle paylaşmaya karar verdik. Bizi düşündüren diğer bir şey de hangi albümü tanıtacağınız oldu. Sonuç olarak ATHENA ve TAM ZAMANI ŞİMDİ albümünde karar kıldık.

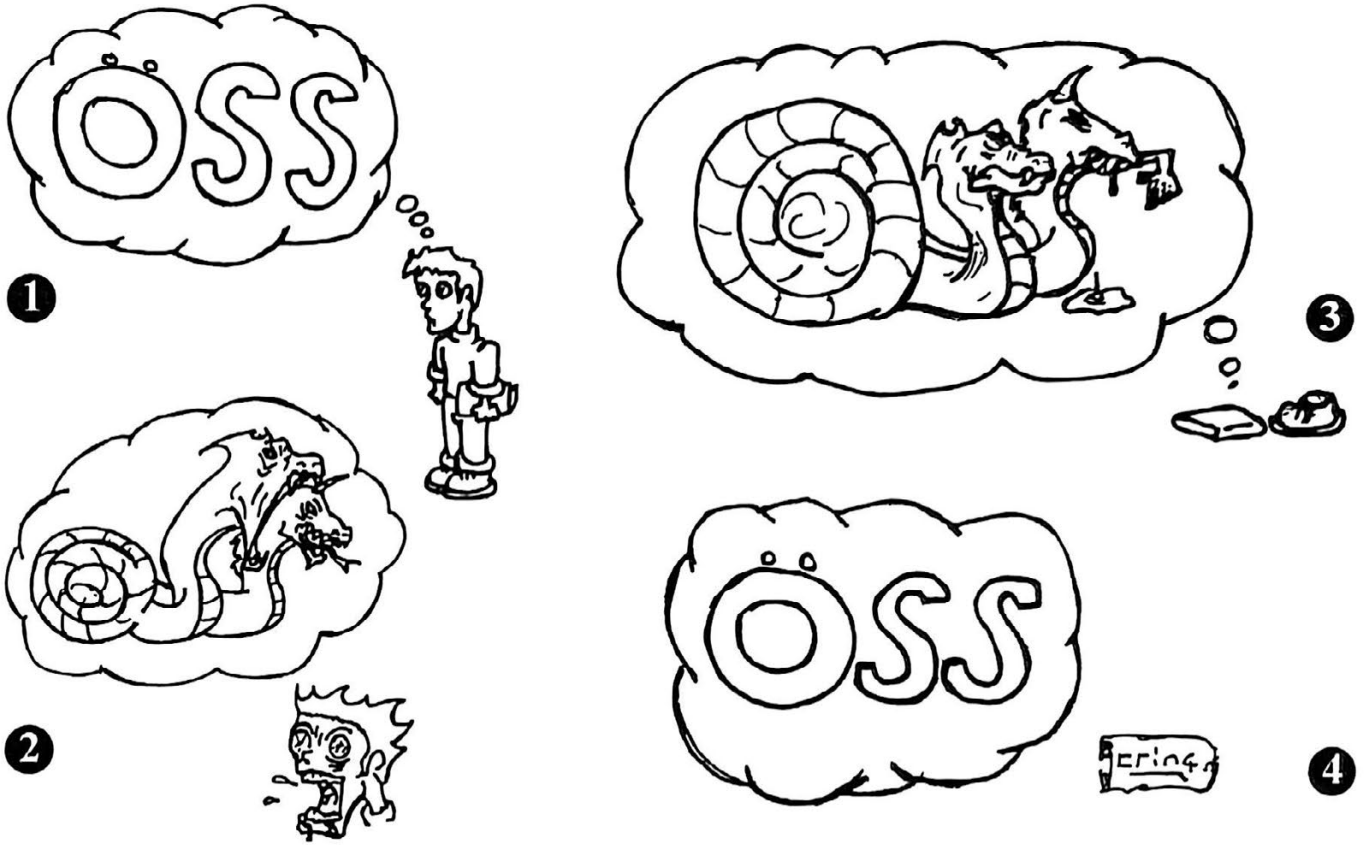
Bu uzun laflardan sonra gelelim albümümüze. Tazrlarında SKA isimli gruptan esinlenen ATHENA üçüncü albümüyle karşınıza geldi. (İlk albümleri trash metal müzik tarzları nedeniyle fazla tutulmamıştı)

Çıktığı günden itibaren Türk müzik piyasasında hayata bağlı uçuk kaçık bir hava estiren ATHENA ulaştığı büyük satışla Türkiye'de SKA tarzı müziğin ne kadar sevilebileceğini gözler önüne serdi.

Grubun elemanlarından Gökhan vokalleriyle, Hakan gitarıyla, Turgay Percussionlarıyla ve Ozan da bass gitarıyla yine ATHENA tarzını belirlemişler. Gayet renkli kişilikleriyle de kasetin yüksek satışına etki ettiklerini düşünüyoruz. Bir başka etken de daha önce de değindiğimiz gibi, şarkıların hayata bağlı havası. Kasetteki şarkıların isimlerinden de bu özellik anlaşılabilir.

Kısacası bir şeye değinmek istiyoruz. Kasetin kapağına göz gezdirdiğimizde ilginizi çeken bir konu. Belki 2 tane daha reklam amaçlı fotoğrafın yerleştirilebileceği bir bölümde korsan kasetlere karşı bir yazıya rastlıyoruz. (Bunun reklam amaçlı olup olmadığını kişilerin kendi yorumlarına bırakıyoruz.) Athena grubunu ve albüm çalışanlarını bu nadir karşılaşılacak güzel davranışlarından dolayı kutluyoruz ve piyasada kaseti çıkan her sanatçıyı, böyle örnek davranışlara davet ediyoruz.

Nice yeni ve tanıtımı yapılabilecek güzel kasetlere ATHENA...

BEYİN CİMNASTİĞİ

Ahmet Emre LARLAR

1-) Hangi iki numara birbiriyle uyuşup diğer numaralarla uyuşmaz?

1	2	3	4	5	6
DAİRE	VENÜS	İNSAN	YILAN	DÜNYA	ARABA
DİEAR	ESVÜN	NASİN	INYAL	ADNYÜ	RAAB

2-) 3 tane kare iki boyutlu düzlemi maksimum kaç parçaya ayırabilir?
(Karaların boyutlarının aynı olması şart değil)

3-) Bir adam var ve bu kişi polislerden kaçmaktadır. Adam telaşlı bir şekilde koşuyor ve kafasını çevirdiğinde bir polis görüyor. Polis yalnız ve o ara adama bakmıyor. Adam ile polis arasında normal kalınlıkta bir direk vardır. Adamın direğe uzaklığı 48 m., polisin direğe uzaklığı ise 20 m.'dir. Adamın hızı 12 m/dk. polisin hızı ise 5 m/dk. Bunların doğrultuları aynı, paralel ve yönleri ise zıttır. Bu paragrafta bir saçmalık vardır. Bu nedir? Ve saçmalığı göz önünde bulundurmayarak adamın hızını ne kadar arttıracak veya azaltacağını söyleyebilir misiniz?
(Adam, ağaç, polis doğrusaldır.)

4-) 5 - 6 - 9 - 16 - 32 - ?

eşref saati

M. Kaan UYGUNTÜZEL

mrmku@hotmail.com

www.geocities.com/mrmku

Okul gazetemizin en emrivaki olarak hazırlanmış bölümünden size sesleniyorum.

Bu okulun normal dışı olarak tabir edilen (halk arasında inek) öğrencilerden oluştuğunu zaten söylemeye gerek yok. Ama niye herkes sadece öğrencilerden bahseder ki? Niye kimse bizi buna sürükleyen öğretmenlerimiz olduğunu bir kerecik bile olsun düşünmez?

İşte size bu yazımda bunu kanıtlayacağım. Okulumuz tamamiyle ilginç insan ve estantenelerle doludur. Nasıl yani diye mi soruyorsunuz. Alın işte size birkaç örnek:

Sınav soruları:

- Dişlerimizi günde en az kaç sefer fırçalamalıyız?
- Yıkanmak için suyun olması gereken en uygun sıcaklık nedir?

- Anne sütünün inek sütünden farkı nedir?

(Bu arada Lise 1'ler alın size sağlık sınavı soruları)

Son soruya okulum öğrencisinin ilginç cevapları:

- Anne sütünün yavrusuna sağladığı yararı inek sütü ancak buzağına sağlar.

- Bebeği güçlendirir, kuvvetlendirir, enerji verir. Ayıyettten aganıgi naganıgi...

Biraz da bireysel kişilik örnekleri:

Okulumuza bu yıl gelen ve tüm spor dalları takımlarından sorunlu olan, Aydın'ın şu ana kadar gördüğü ve görebileceği (kendi anlattığı şekilde benim anladığım kadarıyla) en büyük futbolcusu, basketbolcusu, voleybolcusu ve tüm bu spor dallarının da iyi bir hakemidir. Kendisinin bir futbol maçında kulübeden hakeme yaptığı özlü sataşmalardan alıntılar:

"Hakem bu maçın çıkışı da var."

"Ülan bayrağı ya kaldır ya da indir!. Demin niye kaldırmadın şimdi kaldırıyor."

Maç dışı konuşmalarından kesitler

"Yav ben o adamı nasıl tanımam? Ben kaç yıl orada futbol oynadım!"

Neyse diğer hocalarıma da bu kısıtlı köşemde yer kalsın Tabii iki gözü ve kulağı delik olan ve hiçbir şeyden korkmayan (tamamen kendi sözlerinden alıntıdır!) hocamızı es geçmek olmaz. En büyük korkusu benim büyüyip adam olunca ülkenin başına geçmemdir. Çünkü eğer böyle bir şey olursa benim ülkeyi ve okulu satacağımı iddia etmektedir.

"Oğlum Kaan inşallah ileride öğretmen olursun da karşına senin gibi bir öğrenci çıkar."

Biraz da bayan hocalar... Sınav yaparken adeta ceel terleri döken ve derdini bir türlü anlatamayan Hülya Hocamıza gelelim. Kendisi bize hayatın bilimsel sırrını en ince ayrıntısına kadar vermeye çalışmakta; ama bizim aynı derecede öğrenme istememe inadımız karşısında hüsrana uğramaktadır. Bu sebeptendir ki her hafta en az birkaç sefer şu sözleri sarfetmektedir:

"Çocuklar anlamıyor musunuz???"

"Ya aptal aptal suratına bakıyorlar???"

Sınavlarda bize köşe kapmaca oynatırcasına devamlı olarak oturma planımızda oynamalar en büyük hobisi (fobi mi deseydim?)dir.

ÖĞRETMENLERİMİZDEN İNCİLER

"Seni ayağımdan ayırıyorum!"

"Şu kadar bacağıyla bana hesap soruyo..."

"Mehmet: Kadir amca deney yapacağız deterjan versene biraz

Kadir Amca : Deterjan yok. Bez versem olur mu?"

"It is very very beautiful in the garden= Özcan kanunu"

"M.C.: Hocam bi kutup ayısıyla normal bi ayı çiftleşebilir mi?"

Hülya Hoca: Oğlum nereden buluyorsun böyle ilginç soruları?"

"Biri sarı, biri kara ama ben hala bunları karıştırıyorum" (Hülya Hoca, Rabia ve Rana için)

"Yarın maç var. Adam hâlâ orda zar atıyo ya!"

"Çocum benim amacım ne? Üzüüm yemek"

"Bana kimse madalya takmadı daha"

"Çocum lakap takmışsınız birbirinizle alay ediyormuşsunuz inekçi inekçi diye. Boşuna! Çocum zaten insanlar sizi öyle görüyo. Siz o damgayı yemişsiniz bi kere! İnekçisiniz işte"

"Yaptığımız şakalar hiçbir pedagojik değer taşımıyo! Biraz akıl kokan şakalar bulun"

Bu alıntıların hepsi gerçektir. İnanmayan bana veya sınıf arkadaşlarına gelip sorabilir.

Görüşmek ünidi ile (!)...

"Elveda çiçeklerim KIR ÇİÇEKLERİM..."

KADININ
FENDİ...

Asil BÜTÜN

Yıl 2032, Big Brother hala yaşıyor ve sağlığı da gerçekten iyi. Dünya koalisyon hükümeti bütün milletlerin % 80'ini ele geçirdi ve senin her hareketini izliyor. Şehirdeki insanlar özgürlükleri kaşılığında rahat yaşarken, fakir çoğunluk zehirli çöplerin kenarında Syndicate'in gölgesi ve yüksek (!) mermahemeti altında yaşıyor. Syndicate kim mi? Patron Nuro tarafından yönetilen o yılların en büyük, en acımasız, en vahşi, en geniş en en..... çetesi.

İşte bu noktada olaya siz yani güzel ve ateşli kahramanımız Konoko devreye giriyor. Amacınızı kesin biliyorsunuzdur; ama ben yine de hatırlatayım: Syndicate'i durdurmak.

Oni dövüş ve action oyunlarının çok başarılı bir karışımı. Fakat grafikleri için çok güzel diyemeyeceğim (güzel ama çok güzel değil). Tamamiyle Japon Manga çizgi filmlerinden etkilenilmiş fakat oyundaki karakter de gerçekten iyi hazırlanmış. Görünüşe göre Konoko Lara Croft'u tahtından indirecek.

Oyunun oynanabilirliği de çok iyi, fakat tam arkanıza ya da sağa sola dönerken mouse'u biraz fazla oynatmanız gerekiyor. Bu da çoğu yerde sorun çıkıyor; arkanızdan gelen adamlar bayan falan dinlemiyor acımadan direk dalıyorlar ve siz de afallıyorsunuz.

Oyunun dövüş sahneleri beni çok etkiledi (Bu yüzden bazukalı adamlara bile uçan tekmeyle dalıyorum) Combolar ve fırlatma çeşitleri üzerinde de çok durulmuş. Bayaa hoşuma gitti (yukarıda Allah var). Bu arada bazı adamların özel hareketlerini de unutmamak gerekir.

Yani sonuç olarak bu oyunu herkese tavsiye ederim (doğal olarak). Bence hemen bir bilgisayarçıya gidip bu oyunu alın. Güzel ve ateşli kahramanımızın etrafa mermi, yumruk ve tekme yağdırmasına tanık olun.

AFL ne oynuyor?

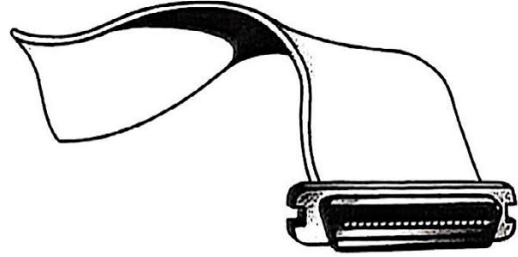
1- Diablo 2

2- C&C Red Alert 2

3- Counter Strike

MİKROTEKNOLOJİ

Murat CAN

Çünümüzde, bilgisayarların hayatımızdaki önemi inanılmaz boyutlara ulaştı. 1990 yılından itibaren aktif olarak kullanılmaya başlanan bilgisayarlar bu zaman aralığında adeta bir "evrim" geçirdiler. Özellikle internet kullanımı yaygınlaşmaya başladıktan sonra bilgisayarlar hızlı bir değişim içine girdi. En son teknoloji ile donatılmış bir bilgisayar iki ay içinde kullanılabilirliğini yeni bilgisayarların çıkmasıyla yitirmektedir. Pek çok insan bu teknolojik değişim karşısında şaşırmakta ve değişimin nereye varacağını düşünmektedir. Peki bu değişimin bir sınırı var mı?

Bilgisayarların kalbi olarak görülen işlemciler yani mikroçiplerin hızları her geçen gün artmaktadır. Ama bu hız değişimi eskisi kadar hızlı değildir. Bunun sebebini ise şöyle açıklayabiliriz: İşlemcilerin hızı üzerlerindeki transistör sayısı ile doğru orantılıdır. Bir mikroçip üzerine ne kadar çok transistör sığdırabilirseniz işlemcinin hızını o kadar çok arttırmış olursunuz. Bu sebeple intel, AMD gibi firmaların 100 nanometre boyunda transistörler yapmayı başarmışlardır. 100 nanometre'yi de ortalama bir değer olarak tanımlamak istersek bir saç telinin çapının on binde biridir. Bu sayede işlemci üzerindeki bir santimetrekarelik bir alana yirmi milyondan fazla transistör sığdırabiliyorsunuz. Bu transistörler mikroteknoloji denilen bir teknik sayesinde yapılmaktadır. Ama mikroteknoloji ile bu transistörleri daha fazla küçültmek mümkün değildir. Buna rağmen nanoteknoloji adında "yeni" bir teknik sayesinde mikroteknoloji'nin çalıştığı alanların binde birinde çalışmak mümkündür. Bu sayede transistörler çok daha küçük boyutlara taşınabilecektir ve işlemcilerin hızları hayal dahi edilemeyecek boyutlara ulaşacaktır. Fakat nanoteknolojinin tam olarak ne zaman kullanıma geçeceği bilinmemektedir.

İNTERNET SÖRFÇÜLERİNİN DİKKATİNE!

Metin Kaan UYGUNTÜZEL

Özellikle "Firewall'ım var, bana kimse dokunamaz" veya "Ben devamlı ve düzenli olarak virüs taraması yaparım o yüzden güvendedim" gibi espiriler (!) kafanızdan geçiyorsa lütfen kendi sağlığını ve bilgisayarlarının sağlığı için bu yazıya bir göz atın...

Tamam firewall adı üstünde "güvenlik duvarı" bilgisayarı korur ama bu koruma sadece firewall'a önceden öğretilmiş yolları, önceden öğretilmiş şekillerde korur. Ama bilgisayar teknolojisinin yenilenme hızının bir saate düştüğü günümüzde sizce bu önceden öğretilmiş korunma yolları ne kadar geçerli olabilir? Zaten kullandığımız freeware firewallların bir çoğunun üretim tarihi 1998-99 olduğu da göz önüne alınırsa...

Gelelim virüs olayına... Kanımca virüs trojan'dan daha zararsızdır. Bunu söylemenin sebebi virüsün ne gibi zarar vereceği önceden belirlenmiştir. Bu zararı verdikten sonra bilgisayara format çekilir ve alın size tertemiz bir bilgisayar.

Ama trojan farklı. Bilgisayarınıza dışarıdan girişe izin veren bir port açar. Bu işlemten sonra tek yapabileceğiniz Allah'a dua etmektir. Gerçi fark edemezsiniz bile, ama olsun!

Yani demek istediğim verilecek hasar sisteme giren kişinin yaratıcılığına ve vicdanına kalmıştır.

Trojan'ın yapabileceklerine örnek verelim.

Accout Hack : Şifreleriniz çalınabilir.

Port Redirection : Port ayarlarınızla oynanabilir.

File Transfer : Dosya transferi, silme, ekleme, çalıştırma...

Ve çocuğumuzun (veya bazılarımızın) da bildiği gibi bilgisayarı kapama CD-ROM'u açma kapama, ekranı ters çevirme, hattan düşürme vs...

Demek istediğim virüs taraması yapmak bilgisayarı korumaz.

"E madem çok biliyorsun kurt düşüreceğine anlat bakalım nasıl korunulur?" dediğinizi varsayarak devam ediyorum. Demiyorsanız zaten bu yazıyı okumanıza gerek yok, hatta buraya kadar bile boşuna okudunuz!

Trojandan korunmanın farklı yolları vardır.

Ya gazete veya dergilerin dediği gibi dosya almayın veya bir Trojan scanner bulup bilgisayarınızı devamlı olarak kontrol edin. Ama programı sürekli olarak güncelleyin. Ya da biraz riskli olsa da benim tercihim olan yöntemlerimi kullanırsınız.

1-) Firewall'ınızın konfigrasyonu ile oynayacaksınız. Demek istediğim iyi bir firewall bulup kontrol ettiği portlara bir göz atın. Eksik olarak gördüğünüz Trojan portunu da oraya eklersiniz. Bundan sonra bilgisayarınız size böyle bir girişim olduğunda haber verecektir. Bu nispeten biraz daha iyidir.

2-) Bu en risklisi. Çok uğraştırır ama kesin güvenlik sağlar. Trojanı bulup kendi bilgisayarınızda çalıştırın. Bağlanılacak yer kısmına 127.00.1 yazıp "connect" deyin ve kendi bilgisayarınıza bağlanın. Sonra trojan ilgili menülerinden remove server diye bir seçenek olmalı. Onu bulup çalıştırın. Bu işlem bilgisayarınızdaki ilgili portu kapatacaktır.

Ama bu iki yöntemi mutlaka Trojan ve virüs taramaları ile destekleyin.

Fakat bunları yapınca sanmayın ki güvendesiniz. Online olan kimse güvende değildir!

Hele ki gelişmiş bir iki ülkenin orduları televizyonunuzun yaydığı manyetik dalgalardan yararlanarak sesinizi kaydedebilecek teknolojiye sahip olduğu bu dönemde!

Lütfen eleştiri ve görüşleriniz ya da daha fazlası için bana ulaşın.

Web Sitem: www.mrmku.cjb.net

www.geocities.com/mrmku

YENİLDİK AMA EZİLMEDİK

YENİ SEZONA BİR BAKIŞ

D. Berfin KÖSE

Fen Lisesini kazanınca çoğumuzun kafasında "Biz inek miyiz?" sorusu vardı. Hiçbirimizi bu lakaba sahip olmak istemiyorduk. İçimizde çılgın "Bizim de sosyal yönlerimiz var" sesi, bu lakabı kabullenemiyordu. İşte, Aydın Fen Lisesi voleybol kız takımı bu düşünceyle doğmuştu..

Okulun ilk günü uzun boylu ve kimi voleybolcu arkadaşlarımızı görünce, çoğumuzun içini bir kıpırtı sardı: bir voleybol takımı kurmalıydık. Fakat, sonraları öğrendiğimiz üzere, beden eğitimi öğretmenimizin müdür yardımcısı olması, bırakın bir takım kurmayı, beden eğitimi derslerine bile girecek zamanının olmayışı hayallerimizi suya düşürdü. Mustafa Tankut öğretmenimiz gelince işler değişti tabiki. O da bu işlere hevesliydi ve sporcu listelerini hazırlamaya daha ilk günden başladı...

Voleyboldu, takımdı derken, etüd aralarında bile voleybol oynamalar başlamıştı artık. Etüdler bizim için ders çalışma vakti olmaktan çıkmış, voleybol oynama zamanı haline gelmişti. Günler geçti, lisanslar çıktı, takımlar belli oldu. Bizdeki düşünce ise şuydu: "Kız Meslek Lisesi'ni yenelim de Cumhuriyet Lisesi kalsın. Onurumuzu kurtarmak lazım"

Maç sonuçları:

AFL	KML	CL
1	3	(Birinci maç)
0	3	(İkinci maç)

TAKIM:

Seda Akalın (6)	(Smaçör-kaptan)
D. Berfin Köse (11)	(Smaçör)
İlke Mırık (15)	(Pasör)
Başak Soran (1)	(Pasör)
Pınar Karatay (7)	(Smaçör)
Hatice Ü. Evren (13)	(Smaçör)
G.Gökçen Demir (4)	(Smaçör)
Esin Açış (14)	(Smaçör)
Özge Yazan (3)	(Smaçör)
Pelin Giydiren (2)	(Smaçör)
Zeynep Nal (5)	(Smaçör)

Cumhuriyet Lisesi'ne yenileceğimizi biliyorduk da bizi asıl üzen şey Kız Meslek Lisesi'ne başa baş gitmemize rağmen yenilmektir. Maça "yeneceğiz" diye çıkmıştık. Bütün bunların arasında bizi sevindiren ve duygulandıran, arkadaşlarımızın bizi iki maçta da yalnız bırakmamaları ve seslerinin kısılması uğruna bize tezahürat etmeleriydi. Onlara ve bizi elinden geldiğince yetiştirmeye çalışan, inşallah gelecek senelerde de yanımızda olacak Mustafa Tankut öğretmenimize çok çok teşekkür ediyoruz. Bir dahaki turunuvada görüşmek üzere...

Buğra AKCAN - Emin ŞENAY

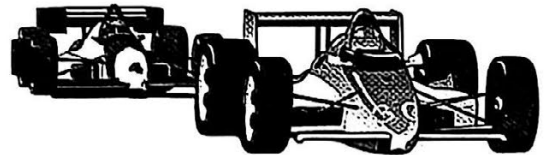
2001 yılı Formula 1 sezonu 4 Mart'ta yapılacak Avustralya grandprix'iyle başlıyor. Yine nefesler tutulacak ve dünyanın en hızlı pilotlarıyla en hızlı otomobillerini buluşturan yarışlar dikkatle izlenecek.

Yeni sezonun en önemli yeniliklerinden biri ise sürüş kontrol sistemi. Birkaç senedir bazı takımların çok gizli bir şekilde kullandıkları ileri sürülen bir sistem nihayet yasal hale getirildi. Kimileri bu sistemi sürücülerin yeteneklerini göstermelerini kısıtladığı gerekçesiyle eleştirirken, kimileri de daha hızlı ve daha güvenli yarışlar çıkacağı için destekliyor. Sürücüler ise bu sistemin sürüşü fazla etkilemediği görüşündeler.

Pilotlar arasında da büyük değişiklikler var. tabii ki. En güçlü iki takım olan Ferrari ve McLaren, sürücülerini değiştirmezken en önemli transfer Williams'dan Benetton'a geçen, bir önceki sezonun çaylak pilotu Jenson Button oldu. Yeni pilotlar arasında en fazla dikkat çekenler ise Williams'da yarışacak olan son iki sezonun Champscar şampiyonu Juan Pablo Montoya ve Sauber adına yarışacak olan sadece 23 yaşında katılmış, 20 yaşındaki Finli Kimi Räikkönen oluyor.

Bu sene ayrıca iki senedir tek başına lastik üreten Bridgestone'a bir rakip geliyor. O da Fransız lastik firması Michelin. Michelin bu sene yalnızca 4 takıma lastik verecek. Bu takımlar BMW Williams, Benetton Renault, Bar Honda ve Prost. Eğer iki lastik üreticisi arasında büyük bir kalite farkı olursa tur zamanları 1- 2 saniye oynayabilir. Böyle bir durumda ise turnuvarın seyri bir hayli değişir.

Sezonun favorilerine gelince 3 senedir olduğu gibi Micheal Schumacher ve Mika Hakkinen öne çıkıyor. Ferrari ve McLaren'in dışında şampiyonluğa ortak olabilecek diğer takımlar ise Benetton ve Williams. Bundan sonra söz pilotlarda. Herkese iyi seyirler...

"İlköğretimden

Üniversiteye"

BEŞEL BİLİM

DERSHANESİ

"Öğreterek kazandırır"

ÖĞRETEREK KAZANDIRIR

GÜÇLÜ VE TECRÜBELİ KADRO

MODERN TEKNİK DONANIM

BİLGİSAYARLA TERCİH

ÖZGÜN YAYINLAR

HER DERSTEN ETÜD

ÇALIŞMALARI

R.Paşa Mah. Mimar Sinan Umut ve Sevgi Yolu

4 Sk. No: 14 - AYDIN

Tel: 0.256. 225 29 97 - 212 39 24 Fax: 225 14 01

beselbilim@ hotmail.com